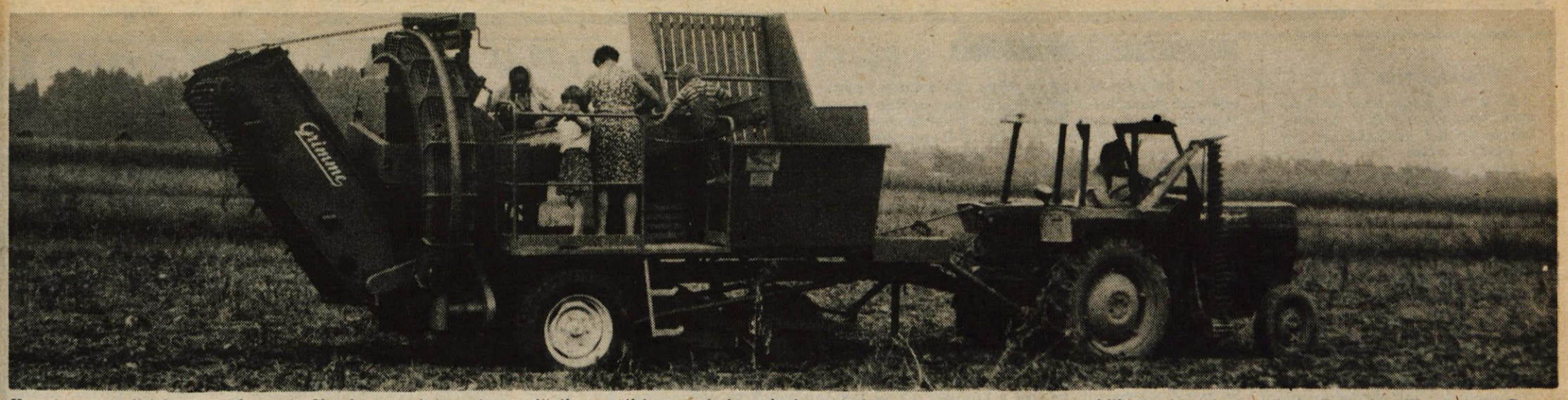

Kmetje so začeli izkopavati krompir. Vendar za zdaj še ni zanesljivih poročil in ocen kakšna bo letošnja letina, prav tako pa se v republiki še nismo dogovorili, kolikšna bo odkupna cena. Posnetek je s polja pri Voklem. (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXX. — Številka 64

TRIDESET LET 1947–1977

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 23. 8. 1977

Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pri žirovskih godbenikih so bili v gosteh člani pihalnega orkestra tovarne Sandrik iz Slovaške. Med drugim so si ogledali tovarno Alpina, kjer so jih predstavniki delovne organizacije in družbenopolitičnih organizacij seznanili s proizvodnjo in samoupravljanjem. — Foto: F. Perdan

Pridelek sadja bo presegel plan

V nasadu Resje pri Podvinu bodo začeli jabolka prodajati sredi septembra, hruške iz Preddvora pa bodo na voljo v začetku septembra — V Sloveniji zaradi pozebe za tretjino manjši pridelek, vendar vseeno večji od pričakovanj — V drugih predelih države sadja dovolj, v Zahodni Evropi pa je pridelek pičel

Podvin — Črnoglede napovedi o slabi letini sadja zaradi pozeb in toče, ki se je spomladi znašala nad sadovnjaki, se na srečo ne bodo uresničile. V Sloveniji bo sicer pridelka za tretjino manj, vendar bo pesimistični plan pridelka po spomladanski pozebi vseeno presežen. O dobrem pridelku sadja poročajo tudi iz drugih predelov Jugoslavije, medtem ko so posledice pozebe, neviht in toče v državah Zahodne Evrope strahotnejše. Za sadje se torej, če ga bo za domačo oskrbo dovolj, obetajo tudi možnosti izvoza.

Z inženirjem Tinetom Benedičičem, vodjem nasada Resje pri Podvinu, smo se pogovarjali o letošnji letini jabolk in hrušk na Gorenjskem. Podvinski rekorodni pridelek jabolk sega v leto 1975, ko so drevesa ponudila nekaj manj kot 800 ton jabolk. Lani so jih natrgali 316.000 ton, letos pa jih bo več kot 500 ton. V nasadu Resje je pozeba zmanjšala predvsem pridelek rdečega delišeza in boskopskega kosmača, medtem ko bo donos drugih sort večji od spomladanskih predvidevanj. Sadjarjem je pomagalo sorazmerno vlažno poletje. Plodovi bodo debeli. Ogrozil jih je sicer škrlup, kar bo do določene mere zmanjšalo kvaliteto sadežev, nad nasadom pa se je dvakrat znesla tudi toča, vendar ni zaobsegla vsega sadovnjaka.

Pohvalijo se lahko tudi pridelovalci hrušk. Največji nasad je v Preddvoru. Pozeba se je nasada izognila, prav tako pa tudi toča. Na splošno bo letina hrušk dobra, pa naj si bodo to kvalitetnejše in zahtevnejše sorte ali sorte za predelavo kot tepke, moštarce itd.

Nadaljevanje na 20. strani

Borutov bron sveti kot zlato

Jönköping — Za štirinajstim evropskim prvenstvom v plavanju, vaterpolu, skokih v vodo in umetnostnem plavanju je padel zastor. Zaprl se je za Jugoslovane dokaj uspešno, saj je naš edini plavalec Kranjčan Borut Petrič v plavalnem maratonu na 1500 m kravl nepričakovano, toda zasluženo osvojil tretje mesto za naše razmere s fantastičnim časom 15:30,74, kar je tretji letošnji rezultat na svetu. Bolje od njega sta v finalu plavala le prvo in drugouvrščena plavalca Sovjetske zveze Saljnikov, ki je s 15:16,45 postavil novo evropsko znamko, in Rastatov, ki pa je bil le 69 stotink sekunde hitrejši od Boruta.

Tako smo po tridesetih letih na plavalnem prvenstvu starega kontinenta zopet dobili bronasto odličje. Takrat je namreč Zagrebčan Marijan Stipetić v Monte Carlu osvojil tretje mesto v isti disciplini kot Petrič. Ta tridesetletnica pa je vsekakor še bolj zanimiva, saj plavalni klub Triglav, katerega član je tudi Borut Petrič, prav v tem koledarskem letu praznuje ta jubilej.

Borut, za tretje mesto in vse rekorde, ki si jih izboljševal te dni prvenstva, v imenu naših bralcev in uredništva iskrene ter prisrčne čestitke. -dh

Spremembe davka

Kranj — Poleg predlagane oprostitve plačila posebnega občinskega prometnega davka v kranjski občini za gradbeni material in opremo za tiste krajane, ki jih je prizadel letošnji potres v severozahodnem delu kranjske občine, je izvršni svet občinske skupščine sprejel še nekatere spremembe. Tako bo predlagal vsem zborom občinske skupščine, da se oprostitev plačila posebnega občinskega prometnega davka za gradbeni material in opremo razširi tudi za primere, ko občane prizadene požar, povodenj ali zemeljski plaz.

Predlagane pa so še nekatere druge spremembe odloka o posebnem občinskem prometnem davku. Tako naj bi se davek od preprodaje osebnih in tovornih avtomobilov povečal od 3 na 4 odstotke, če je bilo vozilo prodano pred letom dni od nakupa. Ta sprememba hkrati pomeni uskladitev z davčno stopnjo v drugih gorenjskih občinah, kjer pa je sicer rok za preprodajo vozila dve leti.

Nadalje izvršni svet predlaga tudi ukinitev oprostitve plačila posebnega občinskega prometnega davka od hlodovine, žaganega in tesanega lesa. Ukinitev se nanaša na spremembo republiškega zakona. Republiška skupščina je namreč z zakonom to olajšavo ukinila. Gre torej za svojevrstno uskladitev in ugotovitev, da ni razloga, da bi takšna ukinitev veljala tudi za posebni občinski prometni davek. Ukinitev olajšave bo v praksi pomenila delno podražitev hlodovine, žaganega in tesanega lesa in s tem v zvezi seveda tudi pohištva.

In še eno spremembo predlaga izvršni svet. Na storitve kot so menjava in krpanje gum, centriranje koles na motornih vozilih, pranje, čiščenje in mazanje vozil se uvede posebni prometni davek, ki znaša 10 odstotkov.

Predloge izvršnega sveta za spremembo odloka o posebnem občinskem prometnem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve bo občinska skupščina obravnavala na seji 14. septembra. A. Žalar

Velik napredek v izvozu

Šestnajst gospodarskih delovnih organizacij v škofjeloški občini je v letošnjem prvem polletju izvozilo za okoli 17 milijonov dolarjev blaga. To pa je za skoraj 40 odstotkov več kot v enakem obdobju lani.

Najbolj uspešen izvoznik je žirovska Alpina. Ta delovna organizacija je letos izvozila za več kot 4 milijone dolarjev obutve. Količinsko pa je to skoraj polovico več kot lani v enakem času. Drugi najmočnejši izvoznik so Loške tovarne hladilnikov, ki so do konca junija prodale v tujino za 3 milijone 300 tisoč dolarjev izdelkov ali za 41 odstotkov več kot v enakem času lani. Iskra Železniki je izvozila za 2 milijona 200 tisoč dolarjev in je lanski izvoz do konca junija približno dosegla. Izvoz Jelovice iz Škofje Loke pa je dosegel vrednost 2 milijona dinarjev. Čeprav ni največji izvoznik, pa je prodajo na tujem trgu v primerjavi z lanskim letom podvojila. Podoben uspeh si je priboril tudi Niko, ki je lanski izvoz povečal kar za 122 odstotkov. Na tujem trgu so prodali za 400 tisoč dolarjev izdelkov. Žirovski Kladivar pa je izvoz povečal za 129 odstotkov in je prodal v tujini za 159 tisoč dolarjev izdelkov. L. B.

20. STRAN

Premagan drugi osemtisočak

Nove žrtve gorenjskih cest

Za posledicami prometnih nesreč na gorenjskih cestah so umrli Marjana Aleš, Marija Sirčič in Ivan Pestar

Kokrica — V četrtek, 18. avgusta, ob pol enajstih dopoldne se je pripetila na Kokrici, blizu križišča cest Kokrica—Predoslje, Kokrica—Ilovka in Kokrica—Bela huda prometna nesreča, ki je terjala življenje voznika kolesa z motorjem Ivana Pestarja, starega 53 let, iz Bobovka. Pokojni Pestar je vozil usodnega dne po lokalni cesti od Kokrice proti Predosljam. Za njim je peljal voznik osebnega avtomobila Janez Škofic, star 67 let, iz Kranja. V bližini odcepa ceste za Belo je Škofic začel Pestarja prehitevati. Le-ta pa je nenadoma zavil levo in z vilicami kolesa zadel v desni blatnik Škoficovega avtomobila. Omahnil je na nosilec strehe in vetrobranskega stekla ter odtod na cestišče. Na kraju nesreče je poškodbam podlegel.

Dovje — Dve smrtni žrtvi je terjala prometna nesreča, ki se je pripetila v četrtek, 18. avgusta, ob desetih dopoldne na Dovjem. Voznica osebnega avtomobila Ana Dujović, stara 35 let, iz Kranja je usodnega dne peljala od Kranjske gore proti Jesenicam in na Dovjem ni upoštevala prometnega znaka, ki opozarja na prehod za pešce. Z leve na desno so v tem trenutku prečkale cesto Marija Sirčič, Ana Vratinčič in Marjana Aleš. Voznica jih je zbila in so obležale blizu avtobusnega postajališča. Marjana Aleš je poškodbam podlegla na kraju nesreče, Marija Sirčič pa med prevozom v jeseniško bolnišnico. Ana Vratinčič se z hudimi poškodbami bori za življenje v jeseniški bolnišnici. Škoda na vozilu znaša okrog 5000 dinarjev.

J. Košnjek

Triglav ponovno prvoligaš

Zadar — Lepše nagrade si prav gotovo ne moremo zamisliti ob 30. jubileju vaterpolskega kluba Triglav Kranj. Člansko moštvo drugoligaša iz Kranja je namreč letos po sedmih letih spet v družbi najboljših jugoslovanskih vaterpolskih moštev. V najmočnejši skupini II. lige so namreč v nedeljo zvečer v Zadru z domačim Jedinstvom igrali remi in to jim je bilo dovolj, da so bili prvi in tako postali prvoligaši.

Načrtno letošnje delo, ki so si ga zastavili pri klubu pred desetimi meseci, se je torej obrestovalo. Poklicni trener Dubrovčan Trifko Bandžur je v moštvo prinesel disciplino in novo metodo dela. Vsi igralci, ki so prihajali v poštev za prvo enajsterico, so resno in zavzeto začeli delati, kar se jim je na koncu obrestovalo, da so dokaj uspešno prebrodili vse težave in dosegli cilj, ki so si ga zadali.

Tako so tudi vaterpolisti lahko zadovoljni z letošnjim izkupičkom, za naprej pa bo treba še bolj trdo delati, saj se je treba zavedati, da je I. liga le prva liga in da tu ni moštev, ki bi jih lahko z lahkoto premagovali.

Vseeno pa vaterpolitstom za uspešno prestano sezono iskrene čestitke z željo, da tudi v I. ligi uspešno reprezentirajo slovensko vaterpolo.

-dh

Naročnik:

MANJ TUJCEV

Do konca julija letos je Črno goro obiskalo 280.000 turistov, kar je za 10,5 odstotka več kot v enakem času lani. V prvih šestih mesecih je počitnice v tej deželi preživelo 82.000 tujcev, kar pa je za 7,5 odstotka manj v primerjavi s prejšnjim letom.

OBSEŽNA DELA V IRAKU

Konec junija je GP Tehnika Ljubljana kot kooperant prevzelo izvajanje gradbenih del za velik industrijski obrat v bližini Bagdada v Iraku. Glavni izvajalec del in podpisnik pogodbe z iraškim partnerjem pa je IMP iz Ljubljane, pri projektiranju pa sodeluje še Slovenija projekt. Delo je bilo prevzeto v hudi mednarodni konkurenci in pomeni prvi nastop slovenske gradbene operative na tem področju. Obsežna gradbena dela, ki med drugim zajemajo vgraditev 34.000 kubičnih metrov betona, 1700 ton armature, 100.000 raznih montažnih elementov, bodo po planu morala biti gotova v letu in pol.

AVTOBUSI ZA POLJSKO

Tovarna avtobusov »11 oktomvri« iz Skopja je dosegla letos v prvem polletju zadovoljive rezultate. Izdelali so 480 avtobusov in s tem izpolnili planske naloge in zadovoljili željam kupcev. Sedaj delajo dve veliki seriji avtobusov, ki jih bodo izvozili na Poljsko in v nekatere druge socialistične države. Načrtujejo, da bodo do konca leta izvozili okoli 400 avtobusov. Ta tovarna zaposluje 2200 delavcev

POVRŠINSKI KOP LIGNITA

Rudarsko-energetski kombinat Kolubara je eden največjih proizvajalcev premoga v državi. Letošnji izkop bo dosegel 10 milijonov ton. Pred kratkim so začeli delati tudi na površinskem kopu lignita Tamnava, kjer bodo v prvem letu nakopali 4,8 milijona ton lignita, v naslednjih letih pa bo izkop narastel na 9 milijonov ton. Skupna vrednost naložbe v kop je znašala 3,24 milijarde dinarjev. Večji del opreme so dobavili domači proizvajalci, med njimi »11 oktomvri« iz Skopja, Rade Končar iz Zagreba in Gorenje-Sever iz Subotice. Predvidoma bodo prve količine premoga dobavili termoelektrarnam 1. januarja 1979, leta 1980 pa bo premog iz kopa Tamnava poganjal elektrarne z močjo 2000 megavatov.

SEŽIGANJE SMETI

Split je eno prvih mest v državi, kjer bodo začeli sežigati smeti na industrijski način. Načrte za ta objekt so izdelali strokovnjaki ljubljanskega Smelta. Po dosedanjih predračunih bo gradnja tega objekta veljala 72 milijonov dinarjev, dnevno pa bodo lahko sežgali 150 ton smeti.

POLOŽAJ TEKSTILNE INDUSTRIJE

Pretekli teden je predsednik izvršnega sveta SRS Andrej Marinc s sodelavci obiskal tekstilno tovarno v Preboldu. V razgovoru s predstavniki tovarne je predsednik IS dejal, da daje tekstilna industrija 10 odstotkov družbenega proizvoda v Sloveniji, vendar njen delež upada. Zato naj bi poiskali nove možnosti v izvozu v dežele v razvoju, kamor naj ne bi izvažali le blaga, temveč tehnologijo in znanje. V deželah v razvoju naj bi gradili tudi tovarne. Vsi tekstilci v Sloveniji pa bi se morali aktivno vključiti v izdelavo študije o položaju tekstilne industrije pri nas. Študijo pripravlja gospodarska zbornica.

PRVI FIATI 132

Prvi od približno 1000 novih fiatov 132, kolikor jih bodo do konca leta montirali v Zagrebu, je prišlo s tekočega traku. Vozilo montirajo v zagrebškem obratu Crvene zastave, cena pa bo okoli 200.000 dinarjev, zato je novi avtomobil namenjen predvsem delovnim organizacijam. Polovica letošnje proizvodnje je že razprodana.

RADOVLJICA

Na 93. redni seji se bo danes (23. avgusta) sestal izvršni svet radovljiške občinske skupščine. Obravnavali bodo poročilo o izvajanju programa občinske skupščine v drugem tromesečju letos in poročilo o gibanju gospodarstva v občini v letošnjem prvem polletju. Razen tega je na dnevnem redu še obravnavanje premoženjsko-pravnih zadev, poročila o izgradnji regionalnih cest, o stanju proračuna občine od januarja do julija letos in poročila komisije o pregledu prostorov v krajevnih skupnostih in nekaterih predlogov. Člani izvršnega sveta pa bodo nazadnje obravnavali še predlog odloka o tržnem redu na tržnici Bled in v Radovljici. A. Ž.

KRANJ

Izvršni svet kranjske občinske skupščine je na seji v torek, 16. avgusta, potrdil manjši odmik od urbanističnega programa občine in urbanističnega načrta mesta Kranja. Manjši odmik je bil potreben zaradi predvidene trase, po kateri naj bi potekal bodoči plinovod. Na seji so ugotovili, da je potek plinovoda prilagojen tudi poteku bodoče avtomobilske ceste in da plinovod ne bo oviral rekonstrukcije cest v kranjski občini. Sedanji odmik pa pomeni, da bo plinovod med Polico in Malim Naklom treba prestaviti za dobrih pet metrov. A. Ž.

TRŽIČ

Danes se bo na 12. redni seji sestalo predsedstvo OK ZSMS Tržič, ki bo pregledalo priprave za 7. redno sejo konference, ki bo predvidoma v septembru. Člani predsedstva bodo obravnavali gradivo, ki obsega poročilo o delu konference v zadnjem letu, program dela konference do 10. kongresa ZSMS, kandidatno listo vodstva občinske konference ter ocenili finančno stanje konference za letos. Poleg tega bodo člani predsedstva obravnavali tudi predlog organov konference, ki predvideva oblikovanje sekretariata in razširjenega predsedstva. Člani predsedstva bodo poleg tega tudi ocenili priprave za pohod po poti maršala Tita. M. Valjavec

Praznik KS Gorje

Gorje – 28. avgusta 1941 so pod Revovco v Spodnjih Gorjah pri Bledu nacisti ustrelili prvih pet talcev v tem delu Gorenjske. To je bil povračilni ukrep okupatorja za likvidiranega izdajalca Ulčarja. Takrat so bili ustrejelni Franc Soklič iz Krnice, Jože in Karel Repe iz Spodnjih Gorij, ujeti partizan Ivan Zupan iz Nomenja in Jože Pikon z Blejske Dobrave. V spomin na ta dogodek prebivalci krajevne skupnosti Gorje v radovljiški občini vsako leto praznujejo. Ob tej priliki se spominjajo tudi 154 drugih žrtev, ki so padle kot borci in aktivisti ali umrli v nacističnih taboriščih.

V enajstih naseljih krajevne skupnosti Gorje je danes 2860 prebivalcev, od katerih jih je blizu 1000 zaposlenih. Največ jih dela v jeseniški železarni ter v podjetjih LIP Bled in GG Bled. Sicer pa je ta krajevna skupnost ena največjih v občini in meri kar 121 kvadratnih kilometrov. Njen razvoj je posebno v zadnjih letih težko primerjati z nekdaj revnimi in zaostalimi polproletarskimi naselji kajžarjev, gozdarjev, pastirjev in železarskih delavcev. Vendar so bili prav ti najbolj vneti somišljeniki in borci za napredne ideje, ki jih je med obema vojnama uspešno širila in uveljavljala Komunistična partija. Tako je tudi razumljiv tako enoten in množičen odziv na oborožen boj proti okupatorju. Gorje so dale desetine prvoborcev in narodnega heroja Andreja Žvana-Borisa.

Kot rečeno, so posebno v zadnjih letih v tej krajevni skupnosti dosegli vrsto uspehov. Na lanskem referendumu so se občani v vseh petih volilnih enotah z veliko večino odločili za krajevni samoprispevek, s katerim bodo do 30. septembra 1981 zbrali prek 4 milijone dinarjev. Denar bodo namenili za ureditev kanalizacije, obnovo javne razsvetljave, za asfaltiranje cest in za druga komunalna dela. Za zdaj je od 34 kilometrov cest v krajevni skupnosti asfaltiran le dober kilometer ceste. Vendar so letos že obnovili dva mostova čez Radovno in namestili varnostno ograjo ob cesti v Grabče, pri čemer so krajani opravili prek 200 prostovoljnih delovnih ur. Pri izgradnji vodovoda na Lazah pa so opravili 1131 prostovoljnih delovnih ur. Za izgradnjo tega vodovoda je bilo že porabljenih 600.000 dinarjev in kot kaže bo vodovod zgrajen še letos. Zagotovljenih je namreč še dodatnih 300.000 dinarjev za dograditev. Razen tega bodo v krajevni skupnosti do začetka šolskega leta prekrili streho na šoli in asfaltirali šolsko igrišče, nato pa še dober del ceste v Krnico.

Gorje so danes znane tudi po vzorno urejenih nasadih ribeza, po umnih živonorejcih, marljivih športnikih – predvsem po smučarskih tekačih. Pomemben dogodek za vse krajane oziroma prebivalce krajevne skupnosti je bil tudi 16. in 17. julija letos, ko je njihova godba na pihala proslavila 70-letnico obstoja in se ob tej priliki pobratila tudi s pevskim zborom iz Ribnice.

V okviru letošnjega praznovanja bo v krajevni skupnosti več prireditev. Tako bo navečer praznika v avli osnovne šole bratov Žvan slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev, kjer bo govoril predsednik krajevne skupnosti Janez Peterman. V kulturnem programu bodo po seji nastopili učenci domače osnovne šole in godba na pihala. V nedeljo, 28. avgusta, dopoldne pa bo pred šolo v Gorjah tradicionalni promenadni koncert.

AVTO-MOTO DRUSTVO TRŽIČ IN

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV TRŽIČ

prirejata dvomesečni tečaj

za inštruktorje avto šole za kategorije A, B, C, CE in D.

Tečaj se prične v sredo, 7. septembra 1977, ob 17. uri v prostorih Avto-moto društva Tržič, Ulica heroja Bračiča 4, Tržič.

Prijave sprejema pisarna društva vsak dan od 7.30 do 14.30, v sredo pa od 7.30 do 12. in od 14. do 16.30.

Sejem tudi brez rekordov uspešen

Mednarodni Gorenjski sejem obiskalo skoraj 150.000 ljudi, promet pa je dosegel 15 milijard starih dinarjev – Novosti so se dobro obnesle – Pomanjkljivosti kaže čim prej odstraniti

Kranj – Pretekli ponedeljek so v Savski loki v Kranju zaprli 27. mednarodni Gorenjski sejem, ki ga je videlo skoraj 150.000 ljudi, kar je nekoliko manj kot lani in to predvsem zaradi slabega vremena in dopustniškega časa. Promet je dosegel 15 starih milijard dinarjev, kar je zavidanja vredno, saj na letošnji prireditvi niso prodajali avtomobilov, ki so vsa leta veliko prispevali k večjemu sejemskemu prometu. Čeprav ni bilo rekordov, nad sejemsko prireditvijo v splošnem ne moremo biti razočarani. Razstavljavci so bili letos bolj pozorni na urejenost prostorov, ki jih je ocenjevala posebna komisija. Najboljšim bodo v četrtek, 25. avgusta, podeljena posebna priznanja. Izrednega obiska je bil deležen zabaviščni prostor. Posamezne večere je bilo najti na sejmišču tudi po 2000 ljudi, med katerimi jih je bilo veliko iz Ljubljane in drugih krajev Gorenjske. Upravičeno je bilo tudi zastopstvo Ljubljanske banke in postavitev menjalnice, saj tujci niso bili redki sejemski gostje. To še posebej velja za zamejce. Zato postaja Gorenjski sejem vedno bolj tudi most med narodi in njihovimi gospodarstvi. Sejemska ustanova je med drugim na letošnji prireditvi omogočila odkup nekaterih razstavljenih predmetov, kar še posebej velja za snežno rolbo in najnovejši tip vlečnice, ki bo obratovala na Ledinah.

Velik je bil izbor kmetijske mehanizacije, prireditev pa se je v precejšnji meri že otresla kramarije, prekupčevalcev in preprodajalcev. Vendar zanimivim, izvirnim in proizvodno usmerjenim zasebnim proizvajalcem sejem ne namerava zapirati vrat, saj le-ti bogatijo sejemsko ponudbo. Žal marsikje ta prizadevanja sejma niso bila objektivno prikazana in je bil skoraj vsak nastop zasebnega proizvajalca prikazan kot kramarija. Pozabiti ne kaže, da se je že marsikateri zasebni obrtnik uveljavil prav na sejmu v Kranju.

Letošnji sejem je opozoril tudi na že znane in velikokrat napisane ter izgovorjene pomanjkljivosti, bodisi na Gospodarski zbornici ali na kranjski skupščini, ki nudi razvoju sejma vsestransko podporo. V Savski loki ponovno ni bilo srečati nekaterih znanih gorenjskih proizvajalcev, katerih izdelki so iskani in bi bili za potrošnike zanimivi. Seznanjanje potrošnika z izdelki je dolžnost proizvajalca, sejem pa je za to najlepša priložnost! Takšnega mnenja so bili tudi obiskovalci. Premalo je bilo tudi gorenjske turistične ponudbe, kar pa jo je bilo, je bila premalo izvirna in privlačna. V prihodnje se bo treba še bolj truditi, da bodo reklamne ponudbe razstavljalcev resnično izpolnjene in da se cene nekaterih izdelkov ne bodo razlikovale od paviljona do paviljona.

Veliko bo za napredek sejma tudi storjenega, ko se bo sejmišče znebilo provizorijev in bodo zgrajeni primernejši razstavni prostori. Za dosege tega cilja bodo nujni dogovori proizvajalcev in prodajalcev ter temu primerno združevanje sredstev.

J. Košnjek

Za boljšo štipendijsko politiko

V javni razpravi je osnutek novega družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v Sloveniji. Sedanji dogovor ne ustreza več, zato so ZSMS in drugi, ki se ukvarjajo s štipendijsko politiko, pripravili osnutek novega dogovora. Njegov osnovni namen je, da spodbuja mladino za izobraževanje v skladu z družbenimi potrebami, hkrati pa tudi skladno z njihovimi potrebami in nagnenji. Nov družbeni dogovor bo tudi omogočil kadrovanje organizacijam združenega dela iz manj razvitih področij naše republike. Za učence in študente je v novem dogovoru predvideno primerno nagrajevanje za uspehe v šoli. S tem naj bi jih spodbujali k bolj intenzivnemu učenju in pravočasnemu dokončanju študija.

Osnutek družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji bo v javni razpravi do novembra. L. B.

ŽITO LJUBLJANA

Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri
Žito Ljubljana, n. sol. o.
TOZD Triglav Lesce, n. sob. o.

objavlja prosto delovno mesto

VODJE IZMENE V OE MEHKO PECIVO
(dvoizmensko delo)

Pogoji: končana I. stopnja biotehnične fakultete živilske smeri ter zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica v živilski stroki ter organizacijske sposobnosti za uspešno opravljanje dela v proizvodnji.

Pismene prijave z dokazili o zahtevanih pogojih je treba poslati v 15 dneh kadrovski službi Žito Ljubljana, TOZD Triglav Lesce, Šobčeva 15, p. Lesce.

Nastop dela po dogovoru. Za delovno mesto je predpisano 3-mesečno poskusno delo.

Blejska Dobrava praznuje

Blejska Dobrava – V tej krajevni skupnosti že dvajset let praznujejo krajevni praznik v spomin na akcijo prvoborcev, ki so 28. avgusta 1941. leta v zgodnjih jutranjih urah minirali in uničili železni drog visoke napetosti v Lipcah pri Dobravi. Zaradi tega je za več kot sto ur zastalo delo v železarni na Javorniku, kjer so takrat valjali pločevino in izdelovali zaščitne plošče za nemško letalstvo.

Svet KS in družbenopolitične organizacije so že sprejele program za praznovanje krajevnega praznika. Tako bo v nedeljo, 28. avgusta, ob 10. uri proslava, na kateri bodo v kulturnem sporedu sodelovali pevski zbor Vintgar, mladinci in cicibani. Popoldan bo TVD Partizan pripravil športni in zabavni spored. Ob tej priliki bodo podelili pet priznanj OF zaslužnim družbenopolitičnim delavcem v KS.

Med NOV se je proti okupatorju borilo kar 140 krajanov Blejske Dobrave, če ne računamo aktivistov, ki so delali na terenu. Življenje je dalo v bojih in taboriščih kar 41 ljudi. Samo na Banjški planoti na Primorskem se je v enotah IX. korpusa NOV borilo 43 Dobravcev, od tega jih je sedem padlo v bližini vasi Ravne, Bate in Podlaka. Prav to je bilo osnovni motiv za pobratenje s krajevno skupnostjo Ravne-Bate, katere predstavniki se bodo udeležili tudi nedeljskega praznovanja na Blejski Dobravi.

AL

Šola in dodatna pomoč

Včeraj so se ponovno odprla šolska vrata. Tokrat za učence, ki so pri posameznih predmetih dosegli nižji nivo znanja; ocenjeni so bili z negativno ali zadostno oceno. Napredovali bodo v višji razred. Vendar pa morajo obiskovati dodatni pouk.

Že ob koncu šolskega leta so bili starši teh učencev obveščeni, kdaj se bo proti koncu počitnic začel dodatni pouk. Učenci so ga po zakonu dolžni obiskovati. Res pa je, da ga jemljejo manj resno kot prej, ko je bilo potrebno opravljati popravne izpite. Sedaj učitelji ob zaključku šolskega leta dajo učencem navodilo, kako naj utrjujejo znanje, v desetih urah individualne pomoči pa potem učitelj in učenec skušata nadomestiti tisto, kar je bilo med letom zamujenega. Če pa je znanje kljub pomoči še šibko, učenca vključijo v dodatni pouk med šolskim letom.

V teh dneh bodo opravljali popravne izpite učenci 8. razredov, ki so bili ob koncu leta negativni. Vsi ti učenci so le pogojno vpisani v srednje šole. M. H.

Denar za krajevne skupnosti

Prvo »rundo« sredstev samoprispevka, zbranega za potrebe krajevnih skupnosti, v tržiški občini letos namenjajo krajevnim skupnostim Ravne, Podljubelj, Kovor, Sebenje, Bistrica, Pristava, Lom, Križe, Brezje in Tržič

Tržič — Petino denarja od sredstev samoprispevka, namenjenih za krajevne skupnosti, ali 1.880.000 dinarjev, bodo letos razdelili v tržiški občini. S tem bodo krajevnim skupnostim, ki imajo obilo načrtov in tudi volje, da z lastnimi prispevki pomagajo razreševati krajevne probleme, omogočili uresničiti marsikatero akcijo. Na vrsto prihajajo predvsem komunalna dela na cestah, kanalizacijah in vodovodih. Razdeljeni denar bo dobrodošel tudi zaradi tega, ker so dobile letos krajevne skupnosti sredstva le za delovanje delegatskega sistema, zbrani denar za negospodarske investicije pa tudi ne more odtehtati vseh potreb.

Kdo bo dobil letošnje prve dinarje iz samoprispevka, je bilo načrtovano, dogovorjeno in potrjeno na sestanku predsednikov svetov krajevnih skupnosti, na občinski skupščini in odboru za trošenje sredstev samoprispevka. Krajevna skupnost Ravne bo iz lani izglasovanega samoprispevka prejela za zavarovanje cestišča, ureditev bankin in odvodnjavanja pri hiši številka 18, 50.000 dinarjev. Podljubeljčani bodo dobili za popravilo mostu na Deševni 100.000 dinarjev. Krajevna skupnost Kovor bo za pridobitev načrtov za kanalizacijo prejela 150.000 dinarjev, skupnost Sebenje pa 410.000 dinarjev, vendar se morajo krajani odločiti, ali bodo asfaltirali cesto do Brega ali pa se lotili kanalizacije, ki utegne že resno ogroziti zdravje krajanov. Krajevna skupnost Bistrica bo prejela 208.000 dinarjev za urejevanje kanalizacije v soseski B-3 in na Loki. Tu bodo veliko prispevali tudi sami krajani. Predsednik bistriške krajevne skupnosti Jože Valjavec je povedal, da bo na Loki prispevek na hišo dosegel tudi 7000 dinarjev! Krajevna skupnost Pristava prejema za odplačevanje anuitet in za ureditev zaščitne ograje v Podvasci 60.000 dinarjev. Lomski krajevni skupnosti je bilo za dela na novi cesti dodeljeno 200.000 dinarjev, kriški pa za urejevanje kanalizacije v Snakovem 450.000 dinarjev. Brezjani bodo dobili za modernizacijo ceste 172.000 dinarjev, krajevna skupnost Tržič-mesto pa za asfaltiranje ceste Slap—Čadovlje 80.000 dinarjev. Skupnosti Jelendol, Leše in Senično pa letos denarja iz samoprispevka ne bodo trošile.

J. Košnjek

Prostorske težave zavirajo dejavnost

Radovljica — Urejeni prostori lahko veliko pripomorejo k uspešnemu in dobro organiziranemu družbenopolitičnemu življenju v kraju; predvsem kar zadeva delo družbenopolitičnih organizacij, organov in delegacij krajevne skupnosti. Zato so se spomladi letos v radovljiški občini lotili tudi tega vprašanja. Na predlog izvršnega odbora predsedstva občinske konference SZDL je občinska skupščina maja imenovala tričlansko komisijo, ki je obiskala vseh 20 krajevnih skupnosti v občini in se seznanila z razmerami glede družbenih prostorov v krajevnih skupnostih.

Oceno in ugotovitve teh obiskov je obravnavalo predsedstvo občinske konference SZDL 12. avgusta letos. Ugotovili so, da so pogoji za delo organov in organizacij v krajevnih skupnostih marsikje milo rečeno slabi. Izvršilni organi, komisije in drugi se morajo največkrat sestajati v zasebnih stanovanjih in v gostinskih lokalih. Prav zato imajo na primer tudi težave s hranjenjem različne dokumentacije in z arhivi. Ugotovili so, da nekaj zgradb in prostorov, ki so bili še pred leti v lasti ali upravljanju družbenopolitičnih organizacij ali krajevnih skupnosti, zdaj zasedajo delovne organizacije, zadruge ali pa so preurejeni v stanovanja. Tako je recimo v Ribnem in na Lancovem (dom na Lancovem je končno pred nedavnim krajevna skupnost le dobila spet v upravljanje). Na Brezjah pa so na primer morali ponovno odkupiti nekdanjo remizo kmetijske zadruge, ki so jo podobno kot vse zadružne domove v občini, zgradili krajani sami. Več pa je tudi primerov, da so družbeni objekti zapuščeni in razpadajo, ker krajevne skupnosti zaradi obilice komunalnih in drugih problemov niso imele denarja za vzdrževanje in obnavljanje.

V zadnjih nekaj letih so v nekaterih krajevnih skupnostih s samoprispevki sicer začeli reševati tudi svoje prostorske probleme, vendar sami (s samoprispevki) ne bodo kos vsem težavam. S skupnimi močmi so recimo uspeli v krajevni skupnosti Bohinjska Bela, kjer so uredili kulturni dom in s pomočjo tovarne Plamen v Kropi. Vendar sta to hkrati tudi edini krajevni skupnosti, kjer so uredili prostorske težave. Dokaj primerne prostore za delo imajo po oceni komisije še krajevne skupnosti Begunje, Bled, Bohinjska Bistrica, Gorje, Koprivnik, Lesce, Podnart, Srednja Dobrava in Srednja vas. Po drugi strani pa imajo največ težav v krajevnih skupnostih Kamna gorica, Ljubno, Mošnje, Radovljica in Ribno. Brez prostorov pa so v krajevni skupnosti Brezje in Stara Fužina.

Izvršni odbor predsedstva občinske konference SZDL se je zato zavzel za postopno gradnjo družbenih prostorov v krajevnih skupnostih. To pa seveda pomeni, da se bodo morali te naloge lotiti vsi; tako krajevne skupnosti, delovne organizacije v občini, stanovanjska skupnost in občinska skupščina ter drugi.

JR

Pretvornik, pokopališče, športna hala . . .

Dela, za katera občani plačujejo samoprispevek, potekajo po načrtu — Nekateri objekti so že zgrajeni, za druge so pripravljeni načrti — Letos še asfalt na številne poti in ceste

Škofja Loka — V tej krajevni skupnosti so se občani z referendumom odločili, da bodo s samoprispevkom pomagali pri izgradnji vrste potrebnih objektov. Do konca junija so s samoprispevkom zbrali 6,881.000 dinarjev. Od tega so porabili že 2,855.000 dinarjev. Denar so porabili za gradnjo pretvornika na Lubniku, idejne in zazidalne načrte in odkup zemljišča za športno halo, za nekatere stroške pri asfaltiranju ceste Puštal—Sora, nekaj so prispevali za izgradnjo vrtca v Podlubniku in malenkost še za razne druge stroške.

Če še nekoliko bolj podrobno pogledamo opravljena dela, vidimo, da je največja naložba do sedaj bila gradnja TV pretvornika na Lubniku. Že decembra 1976 je RTV začela prek Lubnika oddajati I. in II. program, letos aprila pa sta začela delovati še kanala za Koper in Zagreb I. Ker pretvornik še ne pokriva vsega območja, iz katerega občani plačujejo samoprispevek, bo RTV Ljubljana opravila še podrobne meritve in skušala ustreči vsem krajanom.

Za športno halo je že vse pripravljeno. Ker pa bo v njej telovadila predvsem šolska mladina, se pogovarjajo z izobraževalno skupnostjo, naj bi poleg lokacije nove športne hale rešili še problem lokacije novega centra usmerjenega izobraževanja, vrtca in dijaškega doma.

Vse je pripravljeno tudi za gradnjo nove tržnice. Zgrajena naj bi bila še letos. Premaknilo se je tudi pri urejanju črne točke škofjeloške občine, pri urejanju ceste Sora—Puštal. Dela naj bi bila opravljena že do konca tega meseca ali v začetku prihodnjega. Predračunska vrednost del znaša 2,000.000 dinarjev. Krajevna skupnost bo iz samoprispevka občanov prispevala 300.000 din in iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča 200.000 din, ostala sredstva pa bo dala komunalna skupnost. Prav tako po programu napreduje tudi gradnja novega pokopališča na Lipnici. Pokopavati naj bi začeli že jeseni.

Iz sprejetega programa za letos pa bodo financirali še dela pri gradnji železobetonske brvi čez Selško Soro, ki bo povezala Novi svet in Vincarje, asfaltiranje prostora pred gimnazijo, ureditev parkirnih prostorov pred Novim svetom, ob Cesti talcev in pred telovadiščem v Puštalu, asfaltiranje poti za Dolencem v Stari Loki, izgradnjo avtobusnih postajališč za mestno progo Podlubnik—Lipnica—novo pokopališče, ureditev javne razsvetljave od osnovne šole Trata do Kidričeve ceste, dokončanje del pri asfaltiranju ceste Dorfarje—Crngrob, asfaltiranje ceste skozi Staro Loko in ureditev javne razsvetljave v delu Partizanske ulice od Plevne do Kamnitnika. Poleg tega so organizirani vaški odbori za asfaltiranje poti Binkelj—Moškrin in Puštal—Hrastnica.

L. Bogataj

VGP VODNOGOSPODARSKO PODJETJE KRANJ
CESTA STANETA ŽAGARJA 30

Vodnogospodarsko podjetje Kranj

odbor za medsebojna razmerja

objavlja naslednji prosti delovni mesti

1. **KV MEHANIKA**
2. **STROJNIKA TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu za nedoločen čas, s polnim delovnim časom izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: imeti morajo VK kvalifikacijo avtomehanske stroke s 3 leti delovnih izkušenj, vajeni del pri popravilih težkih tovornjakov in strojev težke gradbene mehanizacije, poskusno delo 2 meseca,

pod 2.: imeti morajo kvalifikacijo za opravljanje s stroji težke gradbene mehanizacije, poskusno delo 1 mesec.

Kandidati naj predložijo prijave s priloženim življenjepisom in z dokazili o strokovnosti najkasneje v 15 dneh po objavi.

Dom starostnikov prihodnje leto

Gradnjo tržiškega doma starostnikov ovira nerešeno vprašanje zemljišča, v obnovljeno osnovno šolo heroja Bračiča pa se bodo kmalu vselili prvi uporabniki — Nujno popravilo kopališča

Tržič — Na zadnji seji odbora, ki skrbi za razporejanje in trošenje denarja tržiškega samoprispevka, so ugotovili, da je večina tržiških delovnih kolektivov podpisala družbeni dogovor o solidarnem združevanju denarja. Problematične ostajajo nekatere manjše delovne organizacije. Kako je z njimi in z dotokom sredstev nasploh, bo govora na prihodnji seji odbora.

Zapleti pri gradnji doma starostnikov v Bistrici pri Tržiču in urejevanje izpraznjene osnovne šole heroja Bračiča v mestu Tržiču sta bili osrednji temi pogovora na seji odbora. Za letos načrtovana gradnja doma starostnikov se bo zanesljivo zavlekla v prihodnje leto. Pogodba o izdelavi tehnične dokumentacije, le-ta bo veljala 775.000 dinarjev, je podpisana, zataknilo pa se je pri zemljišču. Izbran je bil Pavlinov vrt v Bistrici. Vloga za dodelitev zemljišča in za njegovo razglasitev za zemljišče splošnega družbenega interesa je že na ustavnem sodišču. Člani odbora so menili, da je treba pojave neorganiziranosti na tem področju odstraniti in do prihodnjega leta preskrbeti vse potrebno za začetek gradnje doma starostnikov, ki so ga občani tržiške občine na referendumu izbrali za najpomembnejšo investicijo.

Dela pri urejevanju izpraznjene Bračičeve osnovne šole so graditelji pospešili. Znano je, da se bodo v obnovljeno staro in že razpadajočo šolsko stavbo vselile nekatere družbene organizacije, društva in ustanove, ki jih že leta gnjavi prostorska stiska. Pritličje je bilo dodeljeno Avto-moto društvu, kulturni skupnosti in amaterski kulturni dejavnosti. V prvo nadstropje se bosta preselila knjižnica in lokalna radijska postaja, v drugo nadstropje pa skupne službe samoupravnih interesnih skupnosti in filmski klub Tomo Križnar. Razen tega bosta v tem nadstropju tudi hišnikovo stanovanje in sejna soba. V kleti pa bodo kurilnica, prostori za tabornike in še nekateri drugi prostori.

Tržičani so od sredstev samoprispevka za urejevanje Bračičeve šole namenili 2,5 milijona dinarjev, projektantje pa so načrtovali 3,3 milijona dinarjev. Pogodba je bila kljub temu podpisana. Iz samoprispevka bo šlo za Bračičevo šolo 2,5 milijona dinarjev, razliko do vsote projektantov pa bodo pokrili samoupravna stanovanjska skupnost, ki bo financirala urejevanje stanovanja za hišnika, in tržiški delovni kolektivi, ki so na osnovi dogovora prispevali denar za preselitev lokalnega radia.

Člani odbora so na seji prav tako terjali, da se morajo izvajalci del bolj držati dogovorjenih rokov, poskrbeti pa bo treba tudi za ustrezen nadzor nad gradbenimi deli in uresničevanjem načrtov. Čim prej pa se kaže tudi dogovoriti, kako bo z vzdrževanjem poslopja.

Treba se bo lotiti tudi temeljitega popravila tržiškega letnega kopališča. Dva milijona dinarjev namenjajo Tržičani zanj. Vendar bo treba ponovno preveriti, katera obnovitvena dela so nujna na objektu in kakšen bo njihov vrstni red.

J. Košnjek

Še vedno preskromno

Kranj — Občinski svet ZSS je že pred 8. kongresom skušal organizirati delavce, ki so zaposleni pri zasebnih obrtnikih, vendar njegova prizadevanja niso bila uspešna. Ko je bila junija 1975 sprejeta kolektivna pogodba o delovnih razmerjih med delavci in samostojnimi obrtniki, Gospodarsko zbornico SRS in republiškim odborom sindikata delavcev obrti, se je sindikalni svet ponovno odločil za akcijo. Vseh 600 delavcev, ki delajo pri zasebnikih v kranjski občini, so povabili na pogovor, vendar je bila udeležba zelo skromna. Šele po nekaj poskusih je občinskemu svetu, septembra leta 1975, uspelo sklicati ustanovni občni zbor. Udeležilo se ga je okrog 35 delavcev, ki so takrat izpolnili vpisnice za sindikalno organizacijo. V dveh letih delovanja pa se je število članov sindikata delavcev v zasebni obrti povečalo na 95.

V tem času so se lotili tudi nekaterih akcij. Pri delu sindikatu veliko pomagajo delavci občinskega sindikalnega sveta, tako da se stvari počasi premikajo naprej. Jeseni leta 1976 so organizirali kegljaški krožek ki redno dela.

Delo organizacije pa je kljub vsemu še izredno skromno. Že v začetku so večkrat obravnavali kolektivno pogodbo in ugotavljali, da jo delodajalci večkrat kršijo, vendar sama organizacija ni tako močna, da bi lahko stvari uredila. Zato morajo prositi za pomoč občinski svet ZSS.

Najbolj pogost primer kršenja delovne pogodbe je izplačevanje osebnih dohodkov brez plačilne liste. Urgenca je pogosto povezana z grožnjami in dokazovanjem delodajalca, da je takšna lista brez smisla in podobno.

Lani so se člani osnovne organizacije sindikata delavcev v zasebnem sektorju prvič udeležili športnih iger ObSS in republiških obrtniških iger, vendar je tudi športna dejavnost šele na začetku. Še večja težava pa je, da se vseh teh dejavnosti in aktivnosti udeležujejo le nekateri člani. Podobno je tudi pri izobraževanju, ki ga organizirajo v okviru sklada za dopolnilno izobraževanje delavcev v zasebnem sektorju.

L. B.

Skupnost za zaposlovanje Kranj

Solidarnostno prelivanje sredstev za izvajanje štipendijske politike

Eno izmed pomembnih načel uresničevanja štipendijske politike je načelo solidarnosti, ki je opredeljeno v 6. členu še veljavnega družbenega dogovora, kjer je med drugim zapisano, »da bodo podpisnice prevzele tudi obveznosti solidarnostnega prelivanja združenih sredstev v manj razvite občine in v občine, v katerih združena sredstva ne bodo zadoščala«. Po tako začrtanem načelu je bilo v Sloveniji leta 1976 le 21 občin, ki so pokrile vse potrebe po izplačilu štipendij in prispevale tudi za slovensko solidarnost, 39 občin pa je solidarnostna sredstva prejemalo, ker jim zbrana sredstva niso zadoščala za izplačilo štipendij.

Na Gorenjskem je bilo v letu 1976 takole: občine Jesenice, Kranj in Tržič so prispevale za potrebe solidarnosti 6,718.013 dinarjev, od tega občina Kranj 5,711.405 din, medtem ko sta občini Škofja Loka in Radovljica prejeli iz solidarnostnega preliva 1,717.194 din.

Tako zamišljen sistem solidarnosti se je začel počasi izkrivljati, predvsem zaradi stalnega pomanjkanja denarja in nepopolnih evidenc, sredstva so se dodeljevala na osnovi izkazanih potreb. Potrebe pa so stalno naraščale, ker je bilo omogočeno prosilcem za štipendije, da so sprotno vlagali prošnje in ne le enkrat ali dvakrat letno.

Obstoječi sistem prelivanja sredstev je bil zato kritiziran. Vedno več je bilo tistih, ki so se zavzemali za njegovo spremembo in dopolnitev. Izvršni odbor republiške skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju pripravlja nov predlog solidarnostnega prelivanja sredstev, ki naj bi upošteval naslednja merila:

— sistem solidarnostnega prelivanja sredstev naj bo določen za posamezno šolsko leto. Pri tem se potrošnja v posameznih občinah ne bi ravnala po izkazanih potrebah, ki so bile včasih pretirane in ponekod tudi nepošteno prikazane. Pač pa bi kazalo upoštevati število otrok v posamezni občini, razvitost občine, delež otrok, ki se šolajo doma, in kadrovsko vezavo štipendistov;

— posebna skrb bo posvečena manj razvitim občinam, da bi se lahko šolalo večje število mladih;

— stimulacijo pri solidarnostnem prelivanju pa naj bi prejemale tudi tiste občine, ki bi imele preko 70 odstotkov kadrovsko vezanih štipendij glede na vse štipendiste. (Gorenjska je še zelo oddaljena od te stimulacije; zaenkrat se približujemo 50 odstotkom.)

Ker je za izdelavo dokončnega predloga za solidarnostno prelivanje potrebno več časa, je republiška skupna komisija sprejela sklep, da obvelja za šolsko leto 1977/78 taka potrošnja sredstev, kot so jo prikazale slovenske občine v prvi polovici letošnjega leta. Tudi ta sklep že upošteva zamisli novega predloga solidarnosti. Ravno tako pa je v tem smislu predlagana tudi dopolnitev družbenega dogovora.

Slavko Kalan

Bohinjska Bistrica – *S postavitvijo tekočega traku za lupljenje in razrez hlodovine v temeljni organizaciji združenega dela Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici so v podjetju LIP Bled močno povečali proizvodnjo, hkrati pa tudi olajšali delo zaposlenim. Delavci so se zdaj že v glavnem prekvalificirali; tako so s povečano proizvodnjo povečali celotni dohodek in tudi svoje osebne dohodke. – B. B.*

PLANINSKA ŠOLA V TAMARJU

V organizaciji mladinskega odseka Planinskega društva Medvode je bila v Tamarju tretja planinska šola. 36 tečajnikov se je teden dni spoznavalo z bivanjem v naravi, s favno in floro, orientacijo, hojo v gorah, plezalnih veščinah ter družbeno samozaščito. Pionirji in mladinci do 15. leta starosti so tako teden dni počitnic preživeli pod strokovnim vodstvom vodnikov, ki so izkoristili letni dopust za posredovanje znanja mlajšim vrstnikom. V očiščevalni akciji pa so skupaj z gorsko stražo očistili okolico doma v Tamarju. -fr

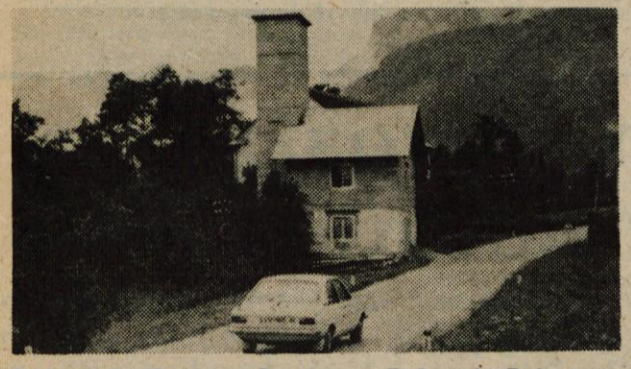

Bohinjska Bela – *Gasilci na Bohinjski Beli v radovljiški občini so se že pred časom odločili, da povečajo nekdanji gasilski dom, ki je postal premajhen. Dela so v glavnem končana. Člani društva so precej del opravili prostovoljno, njihovo akcijo pa so podprli tudi prebivalci krajevne skupnosti s prostovoljnimi prispevki. – B. B.*

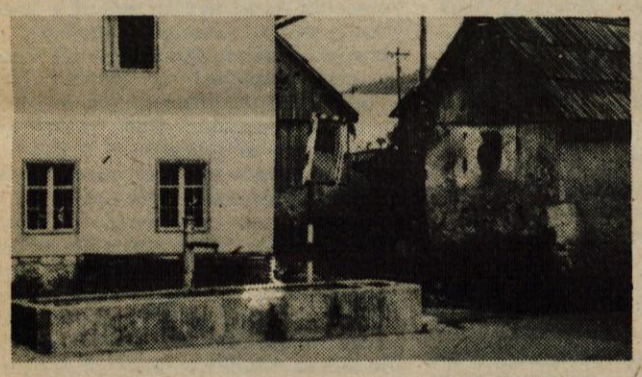

Srednja vas – *Z napeljavo vodovodov v hiše in hleve so pri nas v glavnem izginila značilna vaška korita. Čeprav imajo v Srednji vasi v zgornji bohinjski dolini vodovod, je nekdanje vaško korito še vedno ostalo. – B. B.*

Bohinjska Bistrica – *Gradbeno podjetje Bohinj končuje z gradnjo petega štirinadstropnega stanovanjskega stolpiča v Bohinjski Bistrici. V pritličju tega stolpiča so prostori slaščičarne in enote Ljubljanske banke. Z dograditvijo tega stolpiča bo končana tudi stanovanjska gradnja v tem delu Bohinjske Bistrice. – B. B.*

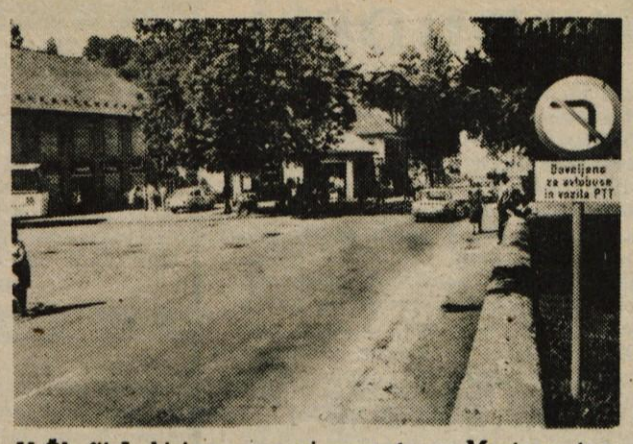

V Škofji Loki je po zapori prometa po Mestnem trgu stiska s parkirnimi prostori še večja. Marsikateri voznik, ki s kranjske ali ljubljanske smeri pripelje v Škofjo Loko, spregleda prometni znak in parkira na pločniku pred pošto. Največkrat se zgodi, da ga dvojni prekršek velja kazen. Ob tem pa so avtobusi pogosto dalj časa neovirano parkirani na pločniku, vendar jih nihče ne preganja, čeprav močno ovirajo številne pešce. -fr

Jelovica – *Gozdno gospodarstvo Bled je z bohinjske strani na cesti na Jelovico položilo asfalt tudi naprej od križišča za Soriško planino. Asfaltna prevleka sega zdaj nekako do sredine poti proti Rovtarici. Po tej cesti namreč vozijo les v obrate Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici. – B. B.*

Bohinj – *Prebivalci Bohinja si prizadevajo, da bi bila njihova naselja čimlepša, čista in okrašena s cvetjem. Med tiste, ki jim to uspeva, sodita tudi Anica in Alojz Soklič, ki živita v Savici ob cesti, ki vodi k jezeru. Okrasila sta okna, balkone in okolico male hišice, v kateri imata tudi sobe za goste. Lojze, ki je bil včasih upravnik doma ostarelih na Jesenicah, pravi, da je letošnja turistična sezona v Bohinju kljub slabemu vremenu kar dobra. Opozoril pa je tudi, da bi morali v Bohinju asfaltirati tudi nekatera pota po vaseh. Tako bi bilo počutje gostov v Bohinju še boljše. – B. B.*

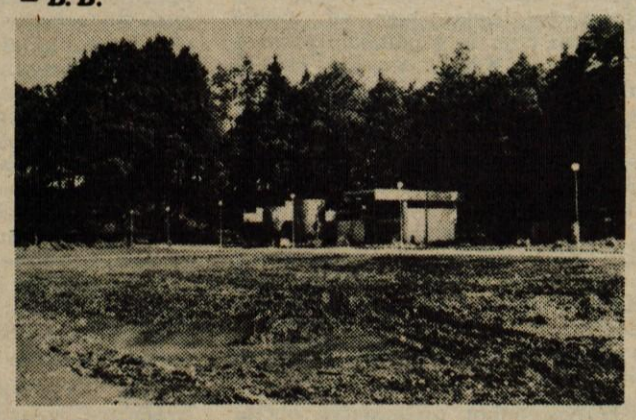

Delavci SGP »Tehnik« končujejo dela pri graditvi prve faze pokopališča v Lipici poleg Škofje Loke. Pokopališče ima prostora za 600 grobov. V lepo oblikovanem objektu so uredili dve mrliški vežici, poslovilni prostor ter lokal za cvetličarno. Na zgornji terasi pa so uredili večji parkirni prostor ter avtobusno postajališče. Investitorja, krajevno skupnost Škofja Loka, so dela veljala 3,84 milijona dinarjev, računajo pa, da bo pokopališče predano namenu že prihodnji mesec. (-fr)

Pihalna godba Alpina praznuje 30-letnico ustanovitve. Kajetan Novak, ki igra na klarinet, je član godbe že 30 let, vse od ustanovitve. Cveto Gruden, Valentin Šubic, Franc Ušeničnik, Jože Krampršek, Viki Žakelj in Andrej Poljanšek, pa so pri godbi 28 let.

Čevlji in pihala

Žirovska godba na pihala Alpina praznuje 30-letnico ustanovitve – Njena tradicija sega veliko dlje v preteklost – Nastopi na vseh večjih občinskih prireditvah, samostojnih koncertih in srečanjih

Pihalna godba Alpina Žiri praznuje tridesetletnico obstoja. Enak jubilej praznuje tudi tovarna Alpina. V počastitev svojega in praznika tovarne Alpine, ki je hkrati tudi njihov, saj so godbeniki večina delavci te tovarne, so v petek, soboto in v nedeljo pripravili več nastopov oziroma koncertov: v petek zvečer promenadni koncert v Škofji Loki, v soboto zvečer jubilejni koncert v Žireh in v nedeljo koncert v Gorenji vasi.

Hkrati pa so v teh dneh gostili tudi člane pihalnega orkestra tovarne Sandrik iz kraja Dolne Hamre na Slovaškem. Z njimi so se seznanili lani na prireditvi ob 50-letnici pihalnega orkestra Trebnje. Že takrat so se dogovorili, da bodo navezali tesnejše stike. Ta sklep so letos uresničili. Slovaški gostje so sodelovali tudi na vseh treh koncertih.

Čeprav pihalna godba Alpina praznuje tridesetletnico, pa je godbeniška tradicija v Žireh veliko starejša. Leta 1901 je gasilsko društvo Žiri ustanovilo prvo pihalno godbo. Gasilci so kupili večinoma rabljene instrumente. Največ so se z godbo ukvarjali kmetje in obrtniki. Večkrat so že takrat igrali v Žireh prvomajsko budnico. Do prve svetovne vojne je ta godba imela sedemnajst članov.

Po prvi svetovni vojni so godbo takoj oživili in takrat je že imela dvajset članov. Ta godba je delovala vse do okupacije. Leta 1942 so Nemci pobrali instrumente in jih dali v popravilo neki nemški tovarni. Vendar Nemci niso dolgo poslušali zvokov teh instrumentov, kajti leta 1944 je XXXI. divizija NOV popravljena glasbila mobilizirala za svojo godbo. V njej je sodeloval tudi Julij Gliha iz Žirov, ki je sedaj upokojenec in živi v Osojnici.

Poleg gasilske godbe so v Žireh pred prvo in med obema vojnama delovali tudi sokolski salonski orkester, sokolski tamburaški orkester in fanfaristi.

Ker so med vojno bila vsa javna poslopja v Žireh požgana, je sindikalna podružnica Čevljarne začela obnavljati nekdanji sokolski dom. Ustanovljeno je bilo tudi Sindikalno kulturno umetniško društvo Oton Župančič. Najprej sta začeli delati dramska in pevska sekcija, kasneje tudi folklorna. Za začetek dela godbene sekcije pa ni bilo instrumentov. Kljub temu pa so odločili, da godbo ustanove. Za to so zadolžili Julija Gliho, bivšega godbenika XXXI. divizije. Najprej so zato začeli s teoretičnim poukom, in sicer septembra 1947. Takrat sta le dva godbenika imela instrumente. Do konca leta so imeli dvanajst glasbil, naslednje leto pa so že začeli vaditi.

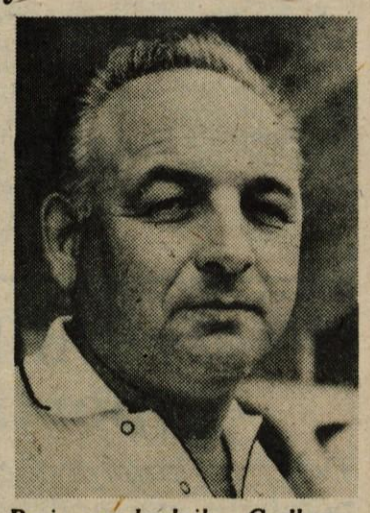

Prvi predsednik Godbeno-pevskega društva Žiri Viki Žakelj. Poučuje tudi mlade godbenike. – Foto: F. Perdan

Prvič je godba nastopila leta 1948, ko so odprli tovarno Alpina. Od takrat naprej godba nastopa in dela pod okriljem Alpine, ki ji je leta 1963 omogočila nakup novih instrumentov. Dobili so tudi novo vadbeno sobo v zadružnem domu in od takrat naprej se njena kvaliteta stalno izboljšuje. Do leta 1965 je imela godba težave s kapelniki, ki so se pogosto menjavali, od takrat naprej pa godbo vodi Jože Kanduč iz Idrije. Veliko je pri šolanju godbenikov pomagal starosta žirovskih glasbenikov Anton Jobst.

Sedaj, ko godba praznuje tridesetletnico, je v godbi osemintrideset godbenikov in kapelnik, ki igrajo na deset klarinetov, štiri krilnice, štiri trube, tri tenorje, dva baritona, tri pozavne, štiri rogove, štiri base, dva mala bobna, veliki boben in činele. Največ godbenikov je čevljarjev, poleg njih pa igrajo še avtomehanik, delavec, električar, čuvaj, ključavničar, mizar, kovinar, učenec, študent, učitelj in tiskar.

O kvaliteti žirovske godbe pa najbolj zgovorno priča podatek, da je skoraj ni večje prireditve v občini, kamor ne bi »na pomoč« poklicali Žirovcev.

L. Bogataj

Angela Mrak

Konec julija je v 74. letu starosti nenadoma umrla Angela Mrak iz krajevne skupnosti Log v škofjeloški občini. Pokojna Angela je že pred vojno organizirala in vodila različne tečaje za dekleta, med vojno pa je potem aktivno delala v Osvobodilni fronti. Po končani vojni je bila med prvimi, ki je sodelovala pri obnovi osnovne šole v Gabrku in nato organizirala različne tečaje (gospodinjske, šiviljske, izobraževalne in druge). Organizirala in vodila je tudi različne izlete in druge prireditve. Ves čas je aktivno delala tudi v odboru rdečega križa, v kmetijski zadrugi in v socialistični zvezi. Tako je pred leti dobila priznanje za delo v organizaciji rdečega križa, lani pa je dobila tudi priznanje krajevne skupnosti za vsestransko prizadevno delo.

Umrl je Avgust Svetina

Prve dni avgusta so se prebivalci Bleda za vedno poslovili od priljubljenega rojaka, upokojenega kinooperaterja Avgusta Svetine. Rodil se je pred osemin-šestdesetimi leti v prijazni hišici pod Turnčem, to je v vasici Rečica, kakor se je prej imenoval ta del Bleda. Njegov oče Martin je bil znan ljubitelj narave, šaljiv in pošten možakar. Nekaj očetove hudomušnosti je imel v sebi tudi pokojni Gustl. Pa tudi lepote narave so mu bile pri srcu, zato jih je velikokrat ovekovečil v svojih fotografijah.

Učil se je te umetnosti v Ljubljani in v Celju. Veliko je bral in si s tem pridobil veliko znanja. Tega je potem razdajal svojim vrstnikom na Bledu, posebno pa še mladim, ki so bili vedno vneti poslušalci. Zbirali so se v tedanjem sokolskem domu in po telovadnih urah še posedeli skupaj. Mnogi tedanji naraščajniki so bili takoj po zasedbi naših krajev med prvimi, ki so se uprli sovražniku. Večkrat so še po vojni obujali spomine na čas, ko jih je beseda Svetinovega Gustla prevzela in navdušila.

Lansko leto je eden izmed teh fantov, znan blejski partizan Jože Ulčar-Miro objavil v jeseniškem Železarju svoje spomine in med drugim zapisal: »Svetinov Avgust je bil takrat pravzaprav naš komisar. Znal nam je razložiti dogodke v Evropi v letih 1938, 1939 in 1940. Govoril nam je o komunizmu, fašizmu, proletariatu, o čemer nismo vedeli ničesar. Nacistično Nemčijo nam je prikazal tako, da smo jo zasovražili. Spóminjam se tudi dogodka, ki je znan le malokomu. Poleti 1939 je Hitlerjeva stranka organizirala propagandno vožnjo z avtomobili po Jugoslaviji. Na vseh avtomobilih so bile zastavice s kljukastim križem. Ustavili so se na Bledu in parkirali na Danejevem travniku čez noč. Svetina nas je poklical in poslal v akcijo. Pobrali smo zastavice, pa še marsikaj drugega, kar smo mogli odviti in sneti. Vse to je Svetina vrgel v jezero. Tako je bilo nekaj avtomobilov onesposobljenih za nadaljnjo vožnjo, počakati so morali na nove dele iz Nemčije. Drugo jutro so žandarji zasliševali Svetino, ker je stanoval blizu travnika, a niso zvedeli ničesar. Mi bi se bili strašno radi pobahali z dobro izpeljano akcijo, a nas je Gustl pravočasno ukrotil.«

Seveda se je zdel Svetina sumljiv še drugim, ki so ga brž ovadili gestapu, da je moral med prvimi v izgnanstvo.

Po demobilizaciji je pokojni Svetina prevzel dolžnost direktorja v Kinu Bled in obdržal to funkcijo do upokojitve. Še vedno pa je gojil svojega priljubljenega konjička, da je kdaj pa kdaj napravil kak lep posnetek s fotoaparatom.

Zaslženega počitka ni užival dolgo. Prej čvrst in zdrav je zadnja leta bolehal, dokler ni omahnil v prezgodnji grob. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal še dolgo v najlepšem spominu kot najboljši tovariš, prijatelj in vzgojitelj.

M. S.

Pri Slovencih ob Rabi

Črtomir Zorec:

(12. zapis)

Spet moram popraviti nerodno tiskarsko napako, ki se je vtihotapila v prejšnji zapis: v drugem stolpcu zgoraj so mišljene **brhke**, ne pa bolehne gospe!

ŠE O VINIH

Nekateri prijatelji — bralci teh zapisov — so me pobarali, kako pa se po madžarsko pravi tistemu »Sivemu prijatelju«, ki sem ga z župnikom Horvatom pil v Gornjem Seniku. No, po madžarsko se mu pravi »Szürke Barát« (szürke — siv, barát — prijatelj).

Imam pa povedati še za ime drugega dobrega in močnega vina, ki sem ga s prijatelji v Monoštru poizkušal. To je »Badacsonyi Kéknyelü«, po naše: »Badačonski moder požirek«, to se pravi seve, da je to dober požirek za pametne. Recimo, da je tako!

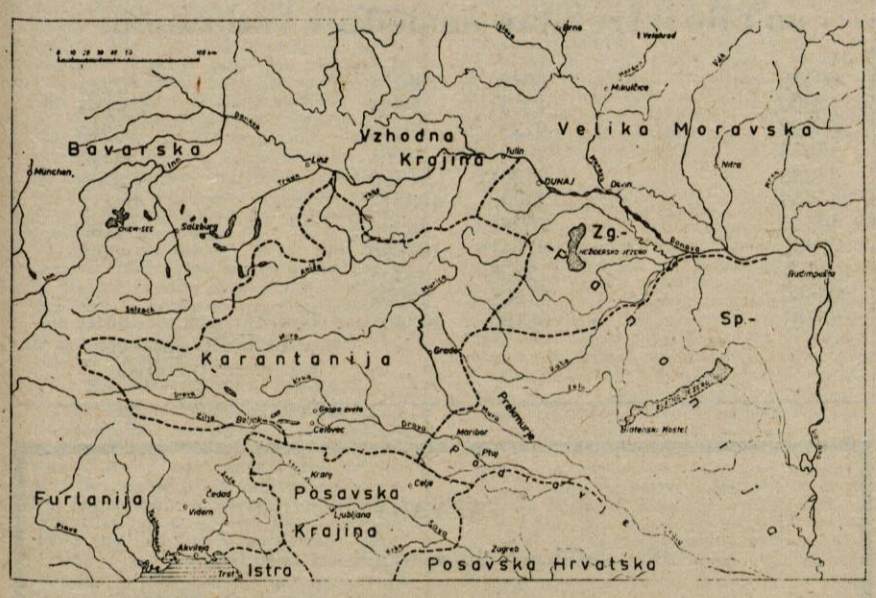

Ozemlje, kjer sta med Slovani delovala Ciril in Metod

Ciganska pesem, močno vino in ognjevit čardaš — to je v tujčevih očeh Madžarska. Ko pa bliže pogledaš, vsaj za naše ubogo Porabje, to ne velja... Žal, a tako je! Revščina je bolj značilna...

ZALAVAR — GRAD OB ZALI

Ker je vár po madžarsko grad, sem v 10. zapisu kar tjakaj lociral nekdanji Blatenski Kostel (lahko bi mu tudi rekli Blatograd!), prestolnico kneza Koclja.

Sam tjakaj nisem več utegnil. Vendar pa sta mi kar dva, med seboj nepoznana prijatelja, povedala, da sta videla tamkaj, nedaleč od Zalavárja ostanke temeljev nekdanjega Ciril-Metodovega svetišča in celo nekaj zidovja od nekdanje duhovske šole (tu sta blagovestnika vzgajala 20 učencev v slovenskem bogoslužju). — Seveda pa so vsi ti, za našo najstarejšo zgodovino tako dragoceni pomniki, povsem zapuščeni. Ločje in koprive pa oblaki komarjev...

Blatenskega Kostela ni več — le ti ubogi stari kamniti temelji so ostali od nekdanje — lahko bi tako rekli — katedrale, stolnice...

CIRIL IN METOD

Zares nenavadno: katoliška in pravoslavna cerkev sta si v enem pogledu složni, kajti obe enako častita brata Cirila in Metoda kot svetnika.

Četudi moža nista bila Slovana — doma sta bila iz grškega Soluna — sta le nam Slovencem najbližja. In tako smo imeli njima v spomin dolga desetletja zaslužno šolsko Ciril-Metodovo družbo, ki je reševala slovenske otroke pred ponemčenjem in poitalijančenjem; po osvoboditvi so si tudi lojalni slovenski duhovniki osnovali svoje Ciril-Metodijsko društvo. — Sloveči prešernoslovec Tomo Zupan si je v svojem gradiču na Okroglem pri Kranju uredil kapelico s Cirilom in Metodom v oltarju. Tone Kralj, nedavno umrli slikar, je kar več cerkva na Goriškem in Tržaškem okrasil s podobami slovanskih blagovestnikov. — Slikar Jurij Šubic je za Cerklje pri Kranju napravil veliko podobo obeh svetnikov. Bolj rimsko usmerjeni župnik pa je ni hotel imeti v oltarju. Zdaj jo hrani Narodna galerija v Ljubljani.

KOCLJEVO VABILO

Hotel se je panonski knez Kocelj otresti vpliva in oblasti solnograških škofov — zato je spomladi l. 867 tako lepo sprejel Cirila in metoda. Na svojem dvoru v Blatenskem Kostelu! Neki življenjepisec Konstantinov pripoveduje:

»Kocelj, knez panonski, je močno vzljubil slovansko pisane knjige, se jih naučil, dal Cirilu do 50 učencev ter mu veliko čast skazal.«

Poslej, za vso zgodovino — letos, 14. februarja, je minilo že 1108 let, kar je v Rimu umrl utemeljitelj slovanske književnosti in pisave »cirilice«, blagovestnik med češkimi Moravani in slovenskimi Panonci, Konstantin-Ciril — sta brata Ciril in Metod zapisana tudi kot borca za uveljavitev slovanske samostojnosti.

Velika freska v rimski cerkvi sv. Klementa kaže trenutek, kako branita slovansko bogoslužje pred papežem Hadrijanom Drugim. Bil je to pravzaprav spopad med staro zapadno (latinsko-nemško) in mlado slovansko civilizacijo in kulturo z vzhoda.

V zapise o slovenskem Porabju pa vpletam pripoved o Cirilu in Metodu prav zato, ker se je na tleh Kocljeve kneževine (njen osrednji del je bilo današnje Porabje in Pozalje, daleč prek Blatenskega jezera!) sprožil duhovni spopad med nemštvom in slovanstvom in doživel prav tu svoj vzpon in — zlom... Vzhodno od panonskih ravnic je obveljala cirilica (Cirilove pismenke) še v današnje dni (vsaj v Rusiji, Bolgariji, Srbiji in Črni gori).

Otroci iz Slovenske vasi pri Monoštru. Mali porabski Slovenci so natanko taki kot naši nadebudneži — v vsem so podobni tudi gorenjskim Kekcem in Mojcam. — Foto: Č. Z.

KAKO JE PADEL FAŠIZEM

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Ko je Castellano letel proti Siciliji, so prišli po Mussolinija in ga odpeljali v Abruce, se je oddahnil, ker je bilo očitno, da ura za njegovo izročitev zaveznikom še ni odbila.

Opazil je, da je budnost precej popustila. Dovolili so mu, da je poslušal radio, bral časopise, in tudi stika z ljudmi mu niso branili. Kakor da karabinjerji niso več natančno vedeli, kaj je njihova naloga in kako se morajo obnašati. Vedno očitnejše je bilo vzdušje malodušnosti, nezaupanja in razkroja.

Po treh dneh so ga posadili v gondolo žičnice in ko je visel nad brezni, se je spomnil Hitlerjevih besed: »Samo enega prijatelja imate, in to sem jaz.« Za trenutek se mu je utrnil žarek upanja in ga zbudil iz otopelosti.

Ko je na končni postaji 2112 metrov visoko izstopil iz gondole, ga je skoraj podrl piš vetra, v hotelu Campo Imperatore so mu dodelili sobo, od koder je imel razgled na gorske masive in prepadne stene Gran Sassa. Hrano so mu nosili v sobo. Kadar je šel na sprehod okoli hotela, ga je spremljal karabinjerski podoficir z volčjakom na vrvici. Karabinjerji so se za hotelom vadili v streljanju.

Podpisana vdaja

Bil je 3. september. General Castellano in dr. Montanari, uradni tolmač italijanskega zunanjega ministra, sta bila že trideset ur v »karanteni« v Cassabilu, 14 kilometrov od Siracuse na Siciliji. Šotor je bil prostoren in udoben; ponavadi je v njem prebival general Eisenhower ali pa kak drug visok zavezniški oficir. Castellano in njegov spremljevalec že trideset ur nista zatisnila očesa. Nihče se ni zmenil zanju, ven nista smela, ameriški in britanski oficirji, ki so hodili mimo šotora, pa so se demonstrativno obračali vstran. Kazalo je, da je vse, kar je Castellano dosegel v Lizboni, spet padlo v vodo.

V duhu je podoživljal dogodke zadnjih dni. Prvi poskus v Cassabilu, da bi napeljal pogajanja, so mu odločno zavrnili. General Bedell Smith ga je nadrl: »Samo eno besedo lahko rečete, da ali ne!« Potem vrnitev v Rim in nove razprave z Badogliom in vlado. Nato drugo potovanje v Cassabile in sporočilo, da je vlada sprejela brezpogojno vdajo. Frenetično veselje med zavezniškimi oficirji, potem spet nov zaplet:« »Vdaja mora biti podpisana takoj.« Ker Castellano ni imel pooblastil, ni podpisal, Rim pa molči že trideset ur. General Alexander, ki je komajda z rahlim nagibom glave odgovoril na Castellanov pozdrav, je strogo dejal: »Vaša vlada se pogaja na najbolj neumen način.« Drugega septembra ob zori je prispel general Eisenhower. Ta je skušal nekoliko omiliti trdost Britancev.

3. septembra ob petih popoldne je prišel v šotor Bedell Smith. Bil je vznemirjen. Rim je končno odgovoril in pooblastil Castellana, da podpiše kapitulacijo. Smith je stisnil Castellanu roko in ga povabil s tolmačem v šotor oficirske menze.

Okolje je bilo kar najbolj preprosto. Ko je Castellano stopil v šotor, je najprej zadel na dva civilista z zavihanimi rokavi. Eden od teh je bil Harold Macmillan, ki pa ga Castellano ni poznal. V kotu sta stala generala Eisenhower in Alexander. Prisotni so bili tudi Smith in še nekaj drugih. Castellano je zavil okoli pogrnjene mize, se usedel, izvlekel iz žepa nalivno pero in podpisal besedilo, ki ga je poznal na pamet. Potem je podpisal Bedell Smith. Pristopil je Eisenhower: »Od tega trenutka vas imam za tovariša.« Stresel je Castellanu roko. Od nekod se je vzela steklenica viskija in začela krožiti med prisotnimi. Med večerjo, ki je kmalu sledila, so nazdravljali miru; nekateri oficirji so si v gumbnice zataknili oljčni list, ki so ga odtrgali v oljčnem gaju.

Zunanjega ministra Guariglio so nujno poklicali v Kvirinal h kralju. V salon, kjer je čakal Badaglio, ga je pripeljal kraljev adjutant general Puntoni. »Zdaj smo pa tam. Zagodli so nam jo,« je zamrmral v pozdrav Badoglio. Bilo je 8. septembra 1943 okoli šeste ure zvečer

Ko je vstopil kralj, je Badoglio, razburjen do skrajnosti, v kratkem povedal, kaj se je zgodilo. General Eisenhower je čisto proti pričakovanju in proti vsaki logiki, vsaj z italijanskega stališča po radiu povedal svetu, da je Italija kapitulirala. Po tem, kar je Castellano prej poročal s Sicilije, so bili zavezniki pripravljeni, da bi se okoli 12. septembra izkrcali kje blizu Rima. Zdaj pa je bilo vse postavljeno na glavo: Eisenhower je razkril kapitulacijo, zavezniki pa se niso izkrcali. Vsi vladni načrti so se podrli, na vse je legla mora: Nemci.

»Le kaj naj storimo, le kaj naj storimo?« je stokal Badoglio.

»Objavimo tudi mi sporočilo o kapitulaciji,« je predlagal Guariglia. Ambrosio mu je pritrdil. To je tudi obveljalo. Badoglio se je odpeljal na radijsko postajo in dal na gramofonsko ploščo vtisniti sporočilo za javnost: »Zaradi velikanske premoči ... se je italijanska vlada odločila zaprositi za premirje... Sovražnosti proti Angloameričanom bodo prenehale takoj... Italijanske oborožene sile pa bodo odgovorile na vsak drug napad.«

Radijska postaja je objavila sporočilo ob 19.45 uri. Istega dne je generalni štab izdal vojaško poročilo številka 1201.

Ljudje so slišali sporočilo in skoraj niso mogli verjeti. Potem je v ljudstvu nenadoma vse popustilo; napolnile so se ulice in vse je kričalo »mir, mir«. Nekateri so v navalu prvega navdušenja sežgali živilske nakaznice.

Rim je obkrožalo nekaj italijanskih divizij. V prestolnici so se širile najbolj neverjetne novice: Nemci že bežijo; Nemci napadajo; zavezniki so že v predmestju Rima; Hitler je napravil samomor itd.

Beg za vsako ceno

Središče vse zmede pa je bilo vojno ministrstvo. V ogromni palači, ki je po sili razmer postala nekakšna trdnjava, se je trlo generalov in polkovnikov; tja so pribežali tudi vsi člani kraljevske družine, ki so jih dogodki presenetili. Vsi so nekaj govorili, nihče pa ni prav vedel, ne kaj se dogaja ne kaj bi bilo treba storiti. Zavladal je popoln kaos, enote in oddelki so ostali brez povelj. Tisti, ki so trdili, da so »dobro informirani«, so delovali pomirjevalno s trditvijo, da imajo Nemci v načrtu umik proti Apeninom. Badoglio je prihajal in odhajal. Mnogi so prisegli, da je ministrski predsednik miren in z zaupanjem spremlja razvoj dogodkov. Ob desetih zvečer je odšel Badoglio spat.

Toda 9. septembra ob enih ponoči so ga nujno zbudili. Generalni štab je prejel sporočilo, da je nemška vojska na področju Agro Pontino napadla italijansko divizijo Piacenza.

Poročila so bila potrjena. Nemci so napadli resno. Vojno ministrstvo se je začelo počasi prazniti. Dolge kolone avtomobilov, natlačene z generali, polkovniki in njihovimi družinami, so zapuščale prestolnico in se usmerjale proti jugu. Potem je odpeljala kolona s kraljem in kraljevsko družino ter nekimi ministri. Med njimi je bil tudi maršal Pietro Badoglio, predsednik vlade. Njegova družina je bila že nekaj dni na varnem v Švici. [redacted]

Začelo se je daniti. Ob 4.30 so zadnji avtomobili zapustili prostrano dvorišče vojnega ministrstva. Po ulicah pa so se prav ob tistem času že začele zbirati prve oborožene skupine civilistov — pripadali so najrazličnejšim političnim strankam, od socialistov in komunistov do katolikov in anarhistov — njihovo geslo pa je bilo: »Ven z Nemci.« Ko sta kralj in vlada bežala, generali pa so jim kazali pot, se je torej rojeval ljudski odpor proti nacizmu.

Od juga se je približevalo topovsko grmenje. Padalci nemške 2. padalske divizije so se spopadli s sardinskimi grenadirji. Ti so jih mislili zadržati s svojimi zastarelimi topovi, pa so jih Nemci utišali drugega za drugim. Grenadirjem se je pridružilo nekaj oddelkov karabinjerjev ter nekaj enot divizij Folgo in Nembo. Deveti september je mineval v bojih, zaradi katerih so najbolj trpele južne četrti Rima. Trg pred baziliko sv. Pavla je bil poln ranjencev, ki jih niso mogli sproti odvažati.

Tudi ves naslednji dan so se nadaljevali boji. Nemci so pritiskali in italijanska obramba je skoraj povsod popustila. Tega je bila v dobršni meri kriva popolna anarhija in vrsta nasprotujočih si povelj in ukazov. Boj so začeli prvi partizani in nekaj sto oboroženih civilistov, ki so se ogorčeno borili. Na vseh koncih in krajih Rima je gorelo. Od povsod so se umikale avtomobilske kolone italijanske vojske, brez reda in brez načrta. Vedno več raztrganih in neoboroženih vojakov je blodilo naokrog in iskalo civilno obleko. Nemci so že zasedali mesto. Ob šestih zvečer je bilo na nekem trgu antifašistično zborovanje. Trg je bil nabito poln. Mimo sta se pripeljala dva kamiona črnih srajc. Odjeknilo je nekaj strelov. Neki črnosrajčnik se je prijel za grlo in omahnil. Potem je eksplodiralo nekaj ročnih bomb. Zborovanja je bilo konec.

11. septembra je general Calvi di Bergolo ponudil Nemcem vdajo; 12. septembra so Kesselringovi padalci z naperjenimi brzostrelkami preplavili rimske ulice.

In vendar je Mussolini še za dobro poldrugo leto ušel roki pravice. Nemški padalci pod vodstvom zloglasnega esesovca Scorzenyja so ga rešili iz gorskega hotela v Gran Sassu.

»Edini prijatelj« pošlje vojake

Na Gran Sassu je bilo 12. septembra vreme izredno mirno, sončno in brez vetra. Sedem nemških jadralnih letal se je odpelo od vleke in usmerilo svoje kljune naravnost na prostor pred hotelom Campo Imperatore. V trupih so nosili 106 mož — padalcev in posebnih oddelkov SS — ki so se lotili naravnost blaznega načrta; pristati na prostoru, ki je dolg 150 metrov in ves posejan s skalami, luknjami in globokimi razpokami.

V prvem letalu sta sedela tudi Otto Skorzeny ter italijanski general Soleti, ki so ga bili Nemci malo prej zajeli.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

RADAR

Iz revije Radar • Revija za ljubitelje zanimivega branja izhaja mesečno • Dobite jo lahko v vseh kioskih ali pa se naročite nanjo na naslov Ljubljana, Tomšičeva 1

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Zaradi selitve prodam rabljeno SPALNICO (naravna češnja). Informacije zaradi ogleda dopoldan na tel. 24-047, popoldan tel. 22-868. Starc Dita, Kranj, Župančičeva 37 5629

Prodam ohranjeno SPALNICO z žimnicami. V. Mesec, Šorlijeva 13, Kranj, tel. 22-021 5635

Prodam mrežasto STAJICO in HOJCO italijanske izdelave. Jurkovič, Prešernova 14, Radovljica 5780

Prodam novo mizarsko DELOVNO MIZO. Poizvedbe na tel. 74-006 5781

Prodam tri TRAVERZE, pomivalno mizo z dvema koritoma – novo, strešno opeko (Trajanka – Dravograd) novo in letve. Naslov v oglasnem oddelku. 5782

Prodam teramoakumulacijsko PEČ AEG 3 KW in globok otroški VOZIČEK. Babič Anton, Okornova 10, Kokrica 5783

Prodam skoraj nov HLADILNIK Gorenje, 230-litrski, küppersbusch Gorenje in 8-litrski BOJLER TIKI. Križaj, Zg. Senica 35, Medvode 5784

dežurni veterinarji

OD 26. AVGUSTA DO 2. SEPTEMBRA 1977:

BEDINA Tone, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, telefon 23-518 za občino Kranj;

VODOPIVEC Davorin, dipl. vet., Gorenja vas 186, tel. 68-310 za občino Škofja Loka;

BENULIČ Marjan, dipl. vet., Radovljica, Staneta Žagarja 12, telefon 75-043 za občini Radovljica in Jesenice.

Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldan in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne.

Centralna služba ŽVZG Kranj, na telefonski številki 25-779, pa deluje neprekinjeno.

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

Prodam dobro ohranjen 16-colski GUMI VOZ. Naklo 42 5785

Prodam lepo ŽREBICO, staro 16 mesecev, srednje težke pasme. Žirovnica 55 5786

Prodam novo termoakumulacijsko PEČ, 4 KW. Stevanović Zoran, Nazorjeva 12, Kranj, ali tel. 24-378 5803

Prodam trajnožarečo PEČ dobro ohranjeno. Savič Gojko, Stritarjeva 5, Kranj 5804

Prodam nekaj špirovcev in GRED za ostrešje hiše. Naslov v oglasnem oddelku 5805

Prodam dobro ohranjene kuhinjske ELEMENTE, pomivalno mizo, štedilnik po ugodni ceni. Poizve se v večernih urah. Križaj, Groharjeva 68, Škofja Loka 5806

Prodam mlade PSE ovčjake. Nasovče 20, Komenda 5807

Ob sobotah plesna glasba v hotelu Bor Preddvor

Rezervacije miz možne na telefon 45-080

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV KRANJ

objavlja vpis v večerno šolo za strokovno izobraževanje poklicnih šoferjev

Pogoj za vpis je: zdravstvena sposobnost, najmanj 6 razredov osnovne šole, vozniško dovoljenje »B« ali »C« kategorije in vplačilo šolnine.

Informacije in vpis do 5. septembra pri Mravlje Vinko, Staneta Rozmana 5, Kranj. Telefon 23-623.

Prodam globok otroški VOZICEK s športnim nastavkom. Kocjanova 3 a, Kranj 5808

kupim

Kupim manjši električni previjalni STROJ za volno. Soklič Ivica, Selo 22, Bled 5797

Gasilsko društvo **Sp. Brnik** priredi v nedeljo, 28. 8. 1977, ob 14. uri

VELIKO TOMBOLO

GLAVNI DOBITKI:

1. ZASTAVA 101
2. ZASTAVA 750
3. BARVNI TELEVIZOR
4. pomivalni stroj
5. motorna kosilnica
6. pony expres
7. hladilna skrinja
8. orodje »Combi« Iskra
9. radio aparat
10. beton. železo (200 kg)
11. pony kolo
12. sobna vrata (komplet)

in več sto manjših dobitkov v skupni vrednosti 200.000 dinarjev.

Po tomboli bo velika vrtna veselica. Za ples in zabavo igra ansambel **Trgovci**

Vabljeni

vozila

Prodam FIAT 125 PZ, večjo količino športnih ZNAMK in dvoredni PLETILNI STROJ REGINA. Korinšek, Kebetova 18, Kranj, popoldan 5698

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1975, 48.000 km. Suha 14, Škofja Loka 5710

Ugodno prodam kombibus IMV 1600, letnik 1972. Telefon 25-070, vsak dan od 10. do 12. ure 5732

Prodam DIANO 6, 5500 km. Praprotna polica 23, Cerklje 5787

ZASTAVO 750, letnik 1974 z novim IR motorjem in NSU MAXI prodam. Telefon 61-032 5788

Poceni prodam ŠKODO 1000 MB, letnik 1968 ali za rezervne dele. Lahko tudi na ček. Pretnar, Gradnikova 115, Radovljica 5789

Ugodno prodam karamboliran R 4, letnik 1970 – november, v voznem stanju. Informacije vsak dan popoldne. Lotrič Miro, Nova vas 7, Radovljica 5790

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974 – jesen, prevoženih 29.000 km. Cena 33.000 din. Informacije telefon 44-577 5791

ALFA SUD, letnik 1974, odlično ohranjen, prodam. Ogled možen vsak dan. Alojz Polajnar, Pristava 81, Tržič 5792

Prodam MOPED T 12 v voznem stanju. Rebselj Rudolf, Zgornja Besnica 100 5793

Prodam ZASTAVO 750, letnik december 1968. Podreča 49, Kranj 5794

Prodam PONY EXPRESS. Štern Miran, Šmidova 13, Kranj 5795

Prodam BMW 250 R 26. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Meglič Franc, Bistrica 173, Tržič 5796

Prodam osebni avtomobil BMW 320. Ogled Friškovec, Pintarjeva 4 (Čirče), Kranj 5809

Prodam ŠKODO po delih, letnik 1969. Poljče 19, Begunje na Gorenjskem 5810

Prodam FIAT 750 po ugodni ceni. Krajnik, Godešič 11, Šk. Loka 5811

Prodam ZASTAVO 750, starejši letnik, neregistriran. Informacije telefon 064 61-938 5812

Prodam osebni avto BMW 700, letnik 1962, po ugodni ceni. Registriran do maja 1978. Kranjec, Na Kresu 18, Železniki 5813

Prodam dobro ohranjen RENAULT 12, letnik 1975, 14.000 km, Švegelj, Cankarjeva 8, Tržič

stanovanja

Mirnemu študentu, ki nima sredstev, nudim brezplačno opremljeno SOBO v Kranju. Pismene ponudbe pod »Nekadilec« 5798

Prodam dvoinpolsobno etažno STANOVANJE v Kranju (66 kv. m) s centralnim ogrevanjem. Kropovšek, Šorlijeva ul. 23, tel. 23-081 5799

Oddam SOBO s predplačilom za 6 mesecev. Telefon 50-334 5800

obvestila

GRADITELJI: za gradnjo vaše hiše preskrbim opeko Ljubljanskih opekarn, talne sinter keramične ploščice in strešnik Novoteks. Dostava na dom po konkurenčnih cenah. Vse informacije daje zastopnik ANDREJ SMOLEJ, Kranj, Oprešnikova 15 (na Klancu) tel. 25-579 5406

Razvijam črno-bele filme ter izdelujem slike ter povečave hitro in poceni. Gašparič Avgust, Ilokva 3, Kranj 5816

zaposlitve

Sprejmem delavca, ki bi imel veselje do cementne obrti. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 5815

Sprejmem dekle, ki bi rada nadaljevala šolo, tečaj, izučila ali se zaposlila. Ji pomagam. Kaplan, Galjevica 14, Ljubljana 5801

posesti

Oddam GARAŽO v Čirčah pri mlekarni. Nastran Angela, Milene Korbarjeve 2, Kranj, tel. 22-633 5814

V najem dam zidano SKLADIŠČE 13 × 7, primerno tudi za obrt. Predoslje 81, Kranj 5802

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 23-341. – Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Hotel CREINA KRANJ

V četrtek, 25. avgusta 1977, ob 20. uri

GLASBENI SPREHOD

Konferansie Fery Smola

skozi čas z Otom Pestnerjem

Igra ansambel ORFEUS

Na XXVII. MEDNARODNEM GORENJSKEM SEJMU so bile izžrebane naslednje vstopnice:

09432	59423	108171	07244
12300	19591	39024	108664
06338	07392	29224	06289
17858	29184	37681	104496
37368	31901	16490	06200
41468	34030	103313	07416
40544	60981	40093	104469
27402	81941	103756	104582
104711	17368	34334	
06386	37806	29506	
35151	08190	103351	

Dobitke lahko dobite na upravi Gorenjskega sejma 60 dni po objavi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, sestre in tete

Marije Perko

iz Drulovke št. 52

se iskreno zahvaljujemo sosedom in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo Cestnemu podjetju za darovane vence, g. župniku za ganljive besede in Društvu upokojencev iz Kranja za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sin France in ostalo sorodstvo

Drulovka, 18. avgusta 1977

ZAHVALA

Ob smrti našega dobrega očeta, starega očeta in deda

Franca Komovca

z Mlake pri Kokrici

se zahvaljujemo vsem sosedom in znancem za izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Majerju in osebju bolnišnice Golnik za dolgotrajno zdravljenje. Iskrena hvala tudi delavcem tov. Sava in Iskre za denarno pomoč in osnovni organizaciji sindikata Merkur, kegljaškemu klubu Simon Jenko s Podreče, družinam Šustarjevim in Tičarjevim za podarjene vence in g. župniku za pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči otroci: Peter, Jože, Lojze, Stane, Janez, Mici, Angelca in Metka z družinami.

Mlaka, Kranj, Preddvor, Naklo, Kamnik, Podreča, Toronto, 18. avgusta 1977

MK vam svetuje:
vse, kar boste potrebovali v novem šolskem letu, boste našli v knjigarnah in papirnicah Mladinske knjige. Ob nakupu nad 400 din vas bomo obdarili z urejenim možnjičkom ali z lepim knjižnim darilom.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je v 78. letu starosti umrl

Andrej Gradišar

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 24. avgusta 1977, ob 16.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Križah pri Tržiču.

Za njim žalujejo: žena Marija, hčerka Metka in sin Danilo z družino.

Križe, 22. avgusta 1977

Petrič iztržil več kot smo pričakovali

Jönköping — Po dveh zadovoljivih nastopih na 200 m kravl in 200 m delfin je naš edini plavalec na prvenstvu starega kontinenta Kranjčan Borut Petrič tretji dan plavalnega sporeda najavil, da je za to prvenstvo odlično pripravljen. V dopoldanskem sporedu si je namreč z drugim najboljšim časom na 400 m kravl priplaval večerni finale. V večernem sporedu, ko je šlo za kolajne, pa je bil mladi, še ne 16-letni Kranjčan, spet odličen, saj mu je uspelo popraviti dopoldanski rekord in osvojiti odlično 5. mesto.

Rezultati: 400 m kravl: 1. Rusin (SZ) 3:34,85, 2. Wenmann (ZRN) 3:55,47, 3. Prüetze (NDR) 3:55,47, 4. Strobach (ZRN) 3:57,42, 5. Petrič (Jug.) 3:58,23, 6. Andersson (Sved.) 3:58,30, 7. Kunst (ZRN) 4:00,37, 8. Borgstroen (Nor.) 4:00,97.

Četrti dan prvenstva je v naš skromni plavalni tabor prinesel največjo radost. Na 1500 m kravl so se ta čas na startnem kamnu v finalni dirki pojavili res najhitrejši Evropejci. Med njimi je bil tudi Kranjčan Petrič, ki je v predtekmovanju imel 6. najboljši čas, prijavljenega pa osmega. Dirka v tem moškem maratonu se je začela po pričakovanju. Sicer so vsi obrnili na prvih 100 m v enakem položaju, nato pa je vodstvo prevzel poznejši zmagovalec Rus Saljnikov. Mladi Kranjčan se je držal taktičnega načrta trenerja Jelačiča in vse do 700 m plaval v kratki razdalji za Švedom Anderssonom in bil na petem mestu. Pri 800 m je »Borči« obrnil z novim jugoslovanskim rekordom 8:16,55 in počasi začel prehitevati domačina prvenstva. Pri 1000 m je bilo že jasno, da lahko računa na tretje mesto. To se je na koncu uresničilo in le zamah na cilju ga je stal še boljšega dosežka — srebrne kolajne. Borut je dosegel izreden državni rekord 15:30,74 in kar za 24,74 sekunde popravil svoj rekord (15:55,48).

VATERPOLISTOM SREBRO

Jönköping — Tudi vaterpolski turnir najmočnejše osmerice vaterpolskih moštev Evrope se je končal po pričakovanju. Sicer so zmagali favorizirani Madžari, ki pa jih je za prvo mesto dokaj dobro, toda nepričakovano spodbujala misel, da so prvaki lahko tudi Jugoslovani. Na koncu se je vse izteklo v njihov prid, čeprav je naša modra četa igrala tako kot že dolgo ne. V vseh sedmih srečanjih so le proti prvaku morali nesrečno položiti orožje, ostali pa so bili le prešibak nasprotnik za naše izbrance. V zadnjih kolih so Jugoslovani premagali Špance, nekoliko, in z odlično igro, težje reprezentanco Nizozemske. Vse te zmage pa so jim ob 50-letnici jugoslovanskega vaterpola prinesle srebro.

Izida: Jugoslavija : Španija 5:2 (3:0, 1:0, 0:1, 1:1), Jugoslavija : Nizozemska 8:6 (2:2, 3:0, 2:2, 1:2).

Lestvica:

Madžarska	7	6	1	0	40:29	13
Jugoslavija	7	6	0	1	42:30	12
Italija	7	4	0	3	46:38	8
SZ	7	3	1	3	45:49	7
Nizozemska	7	2	2	3	37:36	6
ZRN	7	1	2	4	33:42	4
Romunija	7	1	1	5	41:50	3
Španija	7	1	1	5	36:46	3

-dh

Slovenska vaterpolska liga

Kamnik brez poraza

KRANJ — Vaterpolsko moštvo Kamnika je ponovilo lanski, predlanski uspeh ter uspeh iz pred treh let in tudi letos premočno osvojilo prvo mesto v slovenski vaterpolski ligi. Čeprav so se za ta najvišji republiški naslov, poleg prvaka Kamnika, borile še tri ekipe, kranjski Vodovodni stolp, Radovljica in Renče, to ne zmanjšuje uspeha moštva, ki je bilo prvo.

Člansko moštvo Kamnika je v vseh šestih kolih prevladovalo v slovenskih bazenih, saj so oddali le eno točko. In to proti drugouvrščenemu Vodovodnemu stolpu. Za to moštvo velja, da je še vedno med najboljšimi v Sloveniji, pa čeprav v njem igra več kot polovica igralcev, ki so se uradno že poslovili od igranja vaterpola. Radovljičani so sicer zadnji, toda niso več brez osvojene zmage. Prve točke so osvojili v igri z Renčani, ki so pred njim le zaradi boljše razlike v danih in prejetih golih.

Lestvica:

Kamnik	6	5	1	0	83:39	11
Vodovodni stolp	6	4	1	1	74:54	9
Renče	6	1	0	5	49:75	2
Radovljica	6	1	0	5	48:86	2

Najboljši strelci: Šnabl 24, Reisner (oba Kamnik) 18, Zgonik (Renče) 16, Farčnik (Radovljica), Šorli (Vodovodni stolp) 13, Rebolj (Vodovodni stolp) 12, Mandeljc (Radovljica) 11, Veličković (Vodovodni stolp) 10, Avsec 9, Planinšek 8, Homar (vsi Kamnik) 7, Jevšek, Galijaš (oba Renče) 7, Podveršček (Kamnik) 6, Martinuč (Renče), Hrustelj (Radovljica), B. Balderman (Vodovodni stolp) 5, Pahor (Renče), Mohorič, Chvatal (oba Vodovodni stolp), Šparovec (Radovljica), Hribar (Kamnik) po 4. -dh

Norčič soliden

BAD AUSSE — Na dokaj močni mednarodni skakalni tekmi na 75-metrski skakalnici je med 68 skakalci zmagal Norvežan Saetre. Od naših se je najbolje uvrstil Kranjčan Norčič, ki je bil 10.

Rezultati: 1. Saetre (Norveška) 274 (72,5, 71), 2. Bergerud (Norveška) 242,0 (72, 70), 3. Tuchscherer (Avstrija) 240,2 (70, 71), 10. Norčič 228,7 (69, 67), 18. Kajzer 216,7 (64, 67), 37. Bantan 198,5 (61,5, 63). -dh

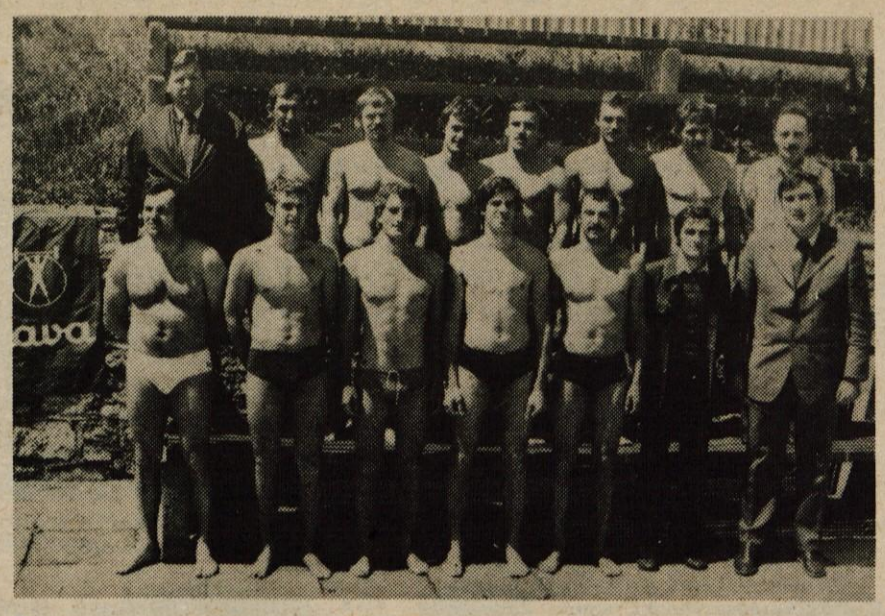

Člansko vaterpolsko moštvo Triglava iz Kranja, ki je novi prvoligaš. Od leve proti desni: trener Trifko Bandžur, Franc Rebolj, Jože Velikanje, Jože Strgar, Zmago Malavašič, Ljubo Čalič, Miro Malavašič, Verko Čpajaković (tajnik), Franc Nadižar, Iztok Krašovec, Franc Kuhar, Karlo Švarc, Boris Vukanac, Boris Stariha, Mate Becić (predsednik).

Aktiven oddih železarjev

Jesenice — V letošnjem poletju številni delavci jeseniške Železarne preživljajo letni oddih v svojih počitniških domovih v Crikvenici in v Biogradu na moru. Komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Železarne se je odločila, da nudi tudi dopustnikom organiziran in aktiven letni oddih. V ta namen je pripravila program aktivnega oddiha, ki zajema najrazličnejše športne in druge interesne dejavnosti. Poudarek je dan predvsem plavalni šoli za otroke in odrasle, zatem športnim aktivnostim, zabavnim tekmovanjem in izletom.

Z organiziranim oddihom delavcev Železarne so v obeh počitniških domovih začeli v mesecu juliju. Ker je to v železarskem kolektivu novost, je seveda najbolj zanimivo, kakšni so prvi rezultati. Odgovorni za športno rekreacijo so s kančkom strahu spremljali prve korake rekreatorjev, ki so v posameznih izmenah začeli z uresničevanjem programa aktivnega oddiha. Skrb je bila odveč, kajti delavci so na dopustu novo obliko oddiha dobro sprejeli, tako da so dosedanji rezultati zelo spodbudni. Po pričakovanju je največ zanimanja za plavalno šolo, ki jo vodi rekreator z uspešno opravljenim tečajem za učitelja plavanja. V vsaki izmeni se za šolo prijavi veliko otrok delavcev, ki potem pod strokovnim vodstvom delajo prve zamahe v vodi. Organizacija plavalne šole je brez dvoma tudi lep prispevek k akciji »Naučimo se plavati«. S tem, ko otroci obiskujejo plavalno šolo, so starši bolj razbremenjeni in lahko več časa namenijo lastnim aktivnostim. V dosedanjih izmenah plavalne šole je uspeh vedno skoraj stoodstoten, tako med otroki kot tudi odraslimi. Ob zaključku šole učitelj plavanja tudi organizira tekmovanje, kjer najboljši zatem prejmejo praktična darila, ostali novi plavalci pa diplome.

Med dopustniki pa je dosti zanimanja tudi za ostale športne aktivnosti, predvsem za odbojko, šah, balinanje in namizni tenis. Rekreator organizira razna tekmovanja, seveda v tistih športnih panogah, za katere je največ zanimanja. Iz ostalega programa aktivnega oddiha pa je za dopustnike privlačen še izlet po okoliških krajih ali križarjenje po morju ter zaključni večer. Prvi spodbudni koraki so zagotovilo, da si železarji tudi na dopustu želijo organiziran letni oddih. Ob tem pa imajo tudi posamezne kritične pripombe glede športnih objektov in podobno. Ko bodo odpravljene tudi te pomanjkljivosti, se bo brez dvoma v organiziran letni oddih vključilo še več železarjev-dopustnikov v počitniških domovih v Crikvenici in v Biogradu na moru. J. Rabič

II. zvezna liga

Gorenjci prvi s tremi točkami naskoka

ZADAR — Po sedmih letih vse prav pride, so si mislili vaterpolisti kranjskega Triglava in srečno prebrodili letošnje prvenstvo v elitni skupini II. zvezne lige. Med šesterico boljših drugoligaških moštev so osvojili prvo mesto in to s prednostjo treh točk. V zadnjih dveh kolih je namreč edini zasledovalec izgubil obe srečanji na gostovanju v Kikindi in Beogradu. Premagala sta ga ŽK in Student. Tako je bilo v zadnjem srečanju z Jedinstvom vprašanje prvaka že odločeno.

JEDINSTVO : TRIGLAV 10:10

ZADAR, II. ZVL, Triglav : Jedinstvo 10:10 (3:2, 1:4, 3:2, 3:2), bazen Jedinstva, gledalcev 200, sodnika Matošić (Zagreb), Prvan (Split).

Jedinstvo: Gligora, Jakupović, Bašić 1, Kuljiš 3, Dellavia, Jelenić 4, Benković 1, Kalanović 1, Brčić, Pervan.

Tirglav: Rebolj, Kuhar 1, Vukanac, Čalič 2, Švarc 1, Strgar, Velikanje 3, Z. Malavašič 2, Nadižar 1.

Gostje iz Kranja se še niso dobro zavedali in domačini so vodili že v prvi minuti z 2:0. To je nekako povezano z živčno igro Kranjčanov, ki jim je nato botroval še tretji zadetek. V drugi četrtini so končno le zaigrali tako kot znajo, ujeli nasprotnika in na drugi odmor odšli z dvema goloma prednosti. Tudi v tretji četrtini je vse kazalo na gladko zmago, toda Triglavani so bili zadovoljni z doseženim, kar je izkoristil nasprotnik in spet postavil ravnotežje. V zadnji četrtini se je vnel srdit boj za zmago. Kranjčani so bili ves čas v prednosti za zadetek, toda v zadnjih sekundah igre so domačini izenačili in osvojili, če ne že obe, zaželeno točko.

Izida Riviere: ŽAK : Riviera 8:7, Student : Riviera 12:8.

Na lestvici je tako 1. Triglav z 11 točkami pred Riviero, ki jih ima 9. -dh

Pionirji Triglava prvi

Koper — V bazenu Žusterna se je končalo slovensko pionirsko prvenstvo v vaterpolu. Sodelovale so ekipe Renč, Kopra, Delfina (Rovinj), Kamnika, Radovljice in Triglava, ki so bile razdeljene v dve skupini. V prvi skupini je zmagala ekipa Delfina, v drugi pa kranjski Triglav. Zmagovalca skupin sta se nato pomerila za naslov prvaka SRS. Zmagala je ekipa Triglava.

Tekmovanje je izredno slabo organiziral vaterpolski klub Koper. Tudi sojenje je bilo na ravni organizacije, torej slabo, poleg tega pa izredno pristransko, saj bi ekipa Triglava, ki je bila za razred boljša od ostalih, kmalu ostala brez naslova. Prav tako sta bila oškodovana tudi oba ostala gorenjska predstavnika Radovljica in Kamnik.

Izidi: Kamnik : Radovljica 7:2, Radovljica : Delfin 7:8, Kamnik : Delfin 4:5, Triglav : Koper 5:5, Triglav : Renče 11:0, Koper : Renče 7:1; za 1. mesto: Triglav : Delfin 5:4, za 3. mesto: Koper : Kamnik 5:4, za 5. mesto: Radovljica : Renče 6:5.

Najboljša strelca sta bila Sladoje in Stariha (oba Triglav) po 7, najboljši vratar Sever (Triglav). Moštvo prvenstva: Sever, Brinovec, Sladoje, Stariha, Šeligo (vsi Triglav), Slapar (Kamnik) in Vukovič (Koper).

Triglav je nastopil v naslednji postavi: Sever, Brinovec, Sladoje, Stariha, Šeligo, Golob, Malešič, Oblak, Sajovic, Škafar in Marn. I. F.

Križaj tako kot lani

BARILOCHE — Na letošnjem mednarodnem prvenstvu v alpskih disciplinah se je ponovno izkazal Jugoslovan Bojan Križaj, ki je tako kot lani tudi letos postal mednarodni prvak Argentine v veleslalomu. Bojan je za uvrstitev za najvišje mesto premagal odličnega Italijana Planka in Bolgara Petra Popangelova.

Tudi ostali naši reprezentantje so bili odlični, saj je Kuralt takoj za Popangelovom, peti je bil Andrej Kozelj, in za šestim Špancem Franzezom Ocohom še letošnji mladinski evropski prvak v tej disciplini Boris Strel. Tako kot Križaj so si tudi ostali Jugoslovani precej izboljšali FIS točke.

Po tem nastopu bodo naši pod vodstvom trenerja Toneta Vogrinca in Matjaža Vodovnika tu ostali do 4. septembra in si v tem času nabirali znanje za novo sezono. Udeležili pa se bodo še več mednarodnih tekem.

Rezultati: 1. Križaj (Jugoslavija) 2:43,72, 2. Plank (Italija) 2:46,13, 3. Popangelov (Bolgarija) 2:46,35, 4. Kuralt (Jugoslavija) 2:46,52, 5. A. Kozelj (Jugoslavija) 2:46,53, 6. F. Ocoha (Španija) 2:47,65, 7. Strel (Jugoslavija) 2:47,65. -dh

Nogometni turnir za praznik graničarjev

JEZERSKO — V soboto, 20. avgusta, je bil v počastitev praznika obmejnih enot JLA na preurejenem igrišču za mali nogomet na Jezerskem, največ zaslug za to imajo jezerski graničarji, turnir v malem nogometu. Sodelovale so ekipe jezerskih graničarjev, Športnega društva Jezersko, milice iz Kranja in kranjskih delovnih kolektivov Merkur, Sava in Planika, ki je bila obenem tudi pokrovitelj tekmovanja. Na turnirju je bilo odigranaih deset tekem. V finale sta se uvrstili ekipi kranjske postaje milice in Planike, ki je zmagala s 4:2. Pokrovitelj, Planika iz Kranja, je prispeval pokal za zmagujoče moštvo in športne copate za graničarje. Tekme sta sodila Rudi Gros iz Kranja in vodnik Prvoslav Milkovič, ki ima tudi največ zaslug za uspešno izveden turnir. -jk

Zmaga ekipe ZRVS Tržič

TRŽIČ — Občinski odbor zveze rezervnih vojaških starešin Tržič je ob koncu prejšnjega tedna pripravil v počastitev dneva graničarjev tradicionalno srečanje graničarjev in osnovnih organizacij ZRVS v odbojki in streljanju. V ekipnem delu so bili med strelci najboljši člani ekipe OO ZRVS Tržič pred OO ZRVS Bistrica in ekipo graničarjev. V odbojki je zmagala kombinirana ekipa graničarjev iz karavl Srečka Perhavca in Kokrški odred pred OO ZRVS Tržič in OO ZRVS Bistrica. Skupno pa so zmagali in osvojili pokal člani ekipe OO ZRVS Tržič pred graničarji, Bistrico in Križami. J. K.

Jerman najboljši

TRŽIČ — Na strelišču strelske družine Štefe Anton-Kostja na Cimpru je bilo tekmovanje v streljanju s polavtomatsko puško za ekipe specializiranih organov, organizacij in društev v počastitev dneva graničarjev. Nastopilo je 12 tričlanskih ekip, prehodni pokal občinskega odbora ZRVS Tržič in prvo mesto pa je osvojila ekipa osnovne organizacije ZRVS Tržič v postavi Franc Jerman, Polde Hladnik in Dušan Pirjevec s 188 krogi. Drugo mesto je zasedla ekipa strelske družine Štefe Anton-Kostja, tretje pa ekipa teritorialne obrambe. Med posamezniki je najboljši rezultat dosegel Franc Jerman, ki je od 100 možnih zbral 74 krogov. J. K.

Gostinsko in trgovsko podjetje
Central Kranj
TOZD Gostinstvo

objavlja na podlagi sklepa Odbora za medsebojna razmerja in v skladu 16. člena Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih naslednja prosta delovna mesta:

I. 2 KV NATAKARJA
za PE hotel Evropa v Kranju in hotel Kazina Jezersko

II. 2 KV KUHARJA
za PE hotel Kazina Jezersko in gostilno Pri kolodvoru

III. VODJE GOSTIŠČA OB PLANŠARSKEM JEZERU NA JEZERSKEM

IV. EKONOMA — DELAVCA
za PE restavracija Park Kranj

V. 3 UČENCE ZA POKLIC KUHAR
za PE hotel Bor in Grad Hrib Preddvor

4 UČENCE ZA POKLIC NATAKAR
3 mesta za PE hotel Bor Grad Hrib in
1 mesto za PE hotel Evropa Kranj

Pogoji:

poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje, in sicer pod točko:

I. in II. poklicna gostinska šola — poskusna doba 2 meseca

III. gostinska šola z dopolnilnim izobraževanjem in 1 leto delovnih izkušenj v gostinstvu — poizkusna doba 2 meseca

IV. osnovna šola in 3 mesece delovnih izkušenj v skladiščni službi ter vozniški izpit A kategorije — poizkusna doba 2 meseca

V. dokončana osnovna šola

Pismene prijave s potrebnimi dokazili pošljite v 7 dneh od dneva objave na naslov: GTP Central Kranj, Maistrov trg 11 — splošni sektor.

rek velenje
tozd efe šoštanj
proizvodnja gradbenega materiala

TOZD Proizvodnja gradbenega materiala vrsto let uspešno proizvaja opeko iz elektrofilterskega pepela efe, ki s svojo kvaliteto povsem ustrezajo predpisom po JUS normah.

Tokrat vas vabimo, da se sami prepričate o kvaliteti malte efe, ki jo lahko uporabite za vse vrste notranjih in zunanjih ometov.

Nudimo vam:

- efe malto
- efe zidake

Vse informacije in prospekte dobite na REK Velenje Rudarska 6 ali po telefonu št. 851-100 kar. št. 063.

»Slamnati strehar« Janez Prestor je kljub visoki starosti še vedno vešč svojega poklica — Foto: F. Perdan

Mojster slamnatih streh

Janez Prestor iz Voklega, star 73 let, je s slamo prekril že na stotine streh, pa streharskega orodja vseeno še ni obesil na klin — V življenju je bil Janez Prestor čevljar, kosec za steljo in celo zelo iskani frizer

Voglje — Na vrtu Ivana Jenka v Vogljah je pretekli teden zrasla lična vrtna hišica štirikapnica, katere poseben čar je slamnata streha. Danes je slamnate strehe že težko najti, še težje pa može, ki bi bili takšnega posla vešči.

Upokojenec Janez Prestor iz Voklega, star 73 let, je eden redkih še živečih mojstrov slamnatih streh ali »slamnatih streharjev«, kot imenujemo to ročno spretnost, ki je ne najdemo v nobenem registru poklicev. Janez Prestor, ki je v svojem življenju, da bi preživel osemčlansko družino, poprijel za številna opravila in bil čevljar, kosec stelje in celo frizer, je kljub letom priden in uren delavec na strehi, da bi mu še marsikdo od mlajših zavidal.

»Strehar ali slamnati krovec sem postal po sili razmer,« je pripovedoval v soboto, 20. avgusta, pod že skoraj dokončano slamnato streho Janez Prestor. **»Tudi oče je bil strehar. Leta 1921 je umrl, ljudje pa mi niso dali miru in me nagovarjali, naj se lotim očetovega poklica. Delo mi je šlo od rok in naročil ni zmanjkovalo. Pome so hodili domačini iz Vogelj in Voklega, kmalu pa so me začeli iskati tudi ljudje iz Moš, Dragočajne, Trboj, Štefanje gore, Dupelj, Poljanske doline, Prebačevega itd. Veliko hiš, kozolcev in skednjev sem prekril s slamo. Nisem pisal, zato ne vem, koliko streh sem prelezel. Samo to vem, da nobena od teh streh ni več prekrita s slamo.«**

Streharjevo orodje, dilca za »štosanje« in količek za trte vezati in pritiskati, govorita, da ju Janez iz Voklega že dolgo vihti v rokah. Na njiju so vbrazdani sledovi slame in streharjeve roke.

»Nikdar se nisem ustrašil dvokapne strehe, pa naj si je bila še tako visoka in dolga. Štirikapna streha je zahtevnejša. Vendar mora dobremu streharju uspeti, da slamnata streha tudi 30 let kljubuje vodi in jo zadržuje. Za kritino je najboljša drobna, vendar trda pšenična slama,« pojasnjuje Janez Prestor. **»Najtežje je bilo prekrivati strehe na hišah s črnimi oziroma dimnimi kuhinjami. Stara slama, ki jo je bilo treba zamenjati z novo, je bila prepojena z dimom in polna saj. Kadilo se je, da sem komaj videl pred seboj, pa tudi v grlu in pljučih me je skelelo. Proti prahu in sajam je najbolje učinkoval kozarček!«**

Veliko streharjev se je pri svojem delu poškodovalo. Trhla strešna lata ali slabo postavljena lestev sta bili dovolj za padec. Janezu Prestorju se kaj takega še ni prepetilo.

»Vedno je treba delati počasi in preudarno ter zaupati sebi. Prepričan sem, da znam sam najbolje in najbolj trdno postaviti lestev ter najbolje oceniti, katera letev je trhla in katera bo mojo težo zdržala.«

J. Košnjek

Kako nevarna je strela in kakšno rušilno moč ima, je razvidno iz fotografije. Ob nedavnem neurju v okolici Škofje Loke je smreko od vrha do tal povsem obtesalo, treske pa so ležale daleč okrog. K sreči stoji smreka sredi gozda, stran od ljudi in poslopij. -fr

Pridelek sadja bo presegel plan

Nadaljevanje s 1. strani

Sadjarji morajo biti vsako leto pozorni na zaščito pred najrazličnejšimi škodljivci. Letos zanje časi niso bili najboljši, saj je bilo vreme vlažno. Zato tudi strupenih preparatov ni bilo treba uporabljati.

O letošnji ceni sadja je še preuranjeno govoriti. Po navadi je dogovorjena v prvi polovici septembra, določi pa jo skupnost za sadjarstvo. Zgodnje sorte sadja, največ ga je s Štajerske, so že na trgu, vendar so jim največja konkurenca breskve in drugo sezonsko sadje. V Podvinu in Preddvoru pa se bo začela prodaja sredi oziroma v začetku septembra. Jabolka in hruške bo mogoče dobiti ves dan, dokler pridelek ne bo obran in prodan.

J. Košnjek

Alpinistična odprava na Karakorum doma

Premagan drugi osemtisočak

Na vrh 8068 metrov visokega Gasherbruna I v pogorju Karakorum sta po doslej še nepreplezani jugozahodni smeri po grebenu 8. julija stopila Nejc Zaplotnik in Andrej Štremfelj, člana alpinističnega odseka Kranj, Drago Bregar pa je hotel sam na vrh, vendar se ni vrnil v tabor

Tržič — V nedeljo, 21. avgusta, se je vrnila v Tržič jugoslovanska alpinistična odprava, organizirana v počastitev 70. obletnice Planinskega društva Tržič. Dosegla je svoj cilj. Dva člana odprave sta se povzpela na 8068 metrov visoki Gasherbrun I po doslej še nepreplezanem jugozahodnem grebenu, po katerem poteka sedaj jugoslovanska smer. Tako je bil v izredno težkih razmerah osvojen drugi jugoslovanski osemtisočak. Žal je odprava svoj podvig plačala z življenjem. Član odprave Drago Bregar iz Višje gore se ni vrnil v dolino. Člani opdrave so imeli z njim zadnjič radijsko zvezo 9. julija ob šestih popoldne . . .

Alpinistična odprava v Karakorum v Pakistanu, ki so jo sestavljali vodja odprave Janez Lončar, Filip Bence in Borut Bergant, člani alpinističnega odseka Tržič, Nejc Zaplotnik in Andrej Štremfelj, člana alpinističnega odseka Kranj, Drago Bregar (Železničar Ljubljana), Franc Čanžek (Celje), dr. Martin Košak (Ljubljana) in šofer tovornjaka Marinko Pintar iz Nove Gorice, je krenila iz Tržiča 8. maja. Deset dni kasneje je bila v glavnem pakistanskem mestu Ravalpindi, od koder so alpinisti s tovornjakom in kombijem prevozili 7600 kilometrov. Sledilo je avionsko potovanje do 2200 metrov visokega Skarduja in popotovanje s traktorji do podnožja gore, kjer je odprava najela 100 nosačev. Bazno taborišče, do katerega so hodili 14 dni, je bilo 5100 metrov visoko.

»Na gori smo postavili štiri višinske tabore in sicer 5500, 6200, 7200 in 7500 metrov visoko,« pripoveduje vodja odprave Janez Lončar. **»Osmega julija sta se Nejc Zaplotnik in Andrej Štremfelj povzpela iz tabora IV. na vrh. Proti temu taboru sta se napotila tudi Franc Čanžek in Drago Bregar, vendar se je Čanžek zaradi slabega vremena med potjo obrnil, Bregar pa je nadaljeval vzpon proti ‚štirici', kamor je 8. julija prispel in v njej prespal skupaj z Zaplotnikom in Štremfljem. Ker je bilo vreme vedno slabše, sta Nejc in Andrej Bregarja nagovarjala, naj se z njima vrne v tabor III, vendar je Bregar vztrajal in se odločil, da se povzpne na vrh. Z njim smo imeli zadnjič radijsko zvezo 9. julija ob šestih popoldne. Še naslednji dan smo ga čakali v taboru III. Lahko bi nas poklical, saj smo imeli ojačano radijsko zvezo in smo celo slišali pogovore drugih odprav v sosednjih gorah. Vreme se je še naprej slabšalo, zato smo se zaradi varnosti odločili za sestop. 10. julija smo bili v baznem taboru in tam čakali še 10 dni. Bregar se je 10. julija najverjetneje vseeno odločil za vzpon, saj pričakovanega lepega vremena ni bilo. Snega je bilo vedno več in obstaja možnost, da je med plezanjem zdrsnil in omahnil. Enkrat smo se še povzpeli do tabora I, upajoč, da ga bomo mogoče našli tam, vendar sledov ni bilo . . .«**

J. Košnjek

Vodja alpinističnege odprave na Karakorum Janez Lončar iz Tržiča pripoveduje o poti alpinistov, ki so osvojili vrh po doslej še nepreplezani smeri. — Foto: F. Perdan

Vikend

Imeli smo pač srečo, da nam je po smrti staršev v hribih ostala hiša. Skromna, a vendar prijetna za preživljanje poletnih dni. Zato se ob koncu tedna oborožimo s hrano in pijačo in jo za dva dni mahnemo domov. Na vikend, pravijo znanci in sosedje.

Komaj smo tako v soboto zjutraj postavili pred hišo provizorično mizo in stole iz brun in se je iz skodelic kadila jutranja kava, je izza ovinka zaropotal avto.

»Smo rekli, zakaj ne bi prišli enkrat pogledat, kje ste,« se je smejal znanec, ko je lezel iz avta. »Ker nas vi nočete, smo se kar sami povabili.«

»Kakšen mir, kakšen zrak,« je vzdihovala žena, »in nikjer nobenega soseda.« Njihova mulca pa sta se že zapodila po sadovnjaku.

»Kar naletajta se,« sta ju bodrila starša. »Tukaj se lahko, tukaj ni zelenica pred blokom.«

Spet se je na mizi kadila kava in ker je poletno sonce že precej zgrelo ozračje in je bilo znancem vroče, je mož stopil v klet po pivo.

Tedaj se je prikazal še en avto.

»Videli smo vas zjutraj, ko ste odhajali,« je dejal sosed, ki se je pravkar pripeljal. »Vedeli smo, da ne greste nikamor drugam, kot v vikend, pa smo jo kar za vami mahnili. Vsaj dolgčas ne bo, ko nas bo več.«

Kava se je že tretjič kadila na mizi, hvalnice na čudovito okolje, hiše sredi sadovnjaka, lepo vreme in travo, ki je ni škoda, pa niso in niso ponehale. Potem so »naši gostje« privlekli na dan žogo, badminton in balince in pred hišo se je razživela zabava.

Medtem sem kuhala kosilo. Štedilnik na drva je grel in čez dobri dve uri smo sedli k mizi.

»Juha je čisto drugačna, če se skuha na štedilniku na drva,« je ugotavljal znanec.

»Krompirja se na plinu ne da tako speči,« je dejala soseda.

»Pivo iz kleti je najboljše. Čisto pravšnjo temperaturo ima.«

»Še solata, ki zraste v hribih, je drugačna. Bolj mehka in bolj krhka.«

Popoldne, ko so se odpočili od kosila in badmintona, je bilo treba zakuriti pod roštiljem. Ko se je moški del gostov ukvarjal s kurjavo, smo zbrali vse meso, ki je še ostalo, hrenovke in klobase, mož pa je skočil v bližnjo vas, če bi dobil kaj tekočega.

»Če bi imel hišo takole v hribih,« je dejal sosed, ko je roštilj le še tlel, ko so bile steklenice že skoraj prazne in so se sence že začele daljšati, »bi jo čisto drugače uredil.«

»Če bi bila moja,« je dodal sosed, »ne bi gledal takšnih podov, slabih vrat in starega, črvivega pohištva.«

»Nikdar ne bi kuhala na zastarelem štedilniku. Plinski ni tako drag, da ga ne bi mogli kupiti. Tisto staro kredenco, še iz pred vojne je, bi tudi ven vrgla,« je razglabljala njegova žena.«

»Ne, takšne zanikrnosti ne bi trpeli,« so družno ugotovili, preden so se poslovili in obljubili, da bodo še prišli.

Mi pa smo več kot uro pospravljali okrog hiše, pomivali in pometali. Potem smo se odpravili za njimi. Vzeli smo prazno košaro za hrano in se odpeljali proti domu. Spotoma smo se ustavili v obcestni oštariji na večerji in kosilu hkrati.

L. Bogataj

Ohrovt pomaga pri krmi

Poljče — Krmni ohrovt je med najodpornejšimi krmnimi rastlinami pri nas. Njegovo sejanje je bilo še posebno priporočljivo lani, ko pridelek drugih krmnih rastlin ni bil najboljši. Ohrovt uspeva tudi pri nizkih temperaturah in je odporen proti slani, kar na primer za lucerno ne velja. Krmni ohrovt še posebno ugaja kravam molznicam, saj povečuje molznost in podaljšuje poletno krmljenje s pašo v zimo.

To so izkušnje lanske setve ohrovta v Poljčah in v še nekaterih drugih krajih Gorenjske. Krmni ohrovt razen tega tudi izredno hitro skali. Le gosenice ga rade napadejo, vendar je diazinon uspešno zaščitno sredstvo.

Krmni ohrovt je za zdaj potrebno sejati ročno. Primernih sejalnic za setev občutljivega semena še ni.

nesreče

NEPREVIDNO ČEZ CESTO

Labore — Motorist s puljsko registracijo Vital Akrapovič, star 25 let, iz Buzeta je vozil v nedeljo, 21. avgusta, od Labor proti Ljubljani. V križišču glavne ceste s Škofjeloško je pred motoristom z leve strani nenadoma prečkal cesto Franc Benedičič, star 59 let, iz Škofje Loke. Motorist je pešca zaradi dežja in zmanjšane vidljivosti prepozno opazil in ga zbil po cesti približno 40 metrov od prehoda za pešce. Benedičič je bil pri trčenju lažje poškodovan, motorist pa kljub padcu poškodb ni dobil.

IZSILJEVAL PREDNOST

Tržič — Na cesti JLA v Tržiču, pred poslovalnico Jugotehnike, se je v nedeljo, 21. avgusta, pripetila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti. Mopedist Maks Peharc iz Tržiča, star 26 let, je vozil po cesti JLA proti Bistrici. Pri poslovalnici Jugotehnike je s parkirnega prostora nenadoma zapeljal na mopedistov vozni pas voznik osebnega avtomobila Vlado Karadža, star 35 let, iz Tržiča in zaprl pot mopedistu. Mopedist in avtomobilist sta trčila, pri tem pa je bil poškodovan Maks Peharc, ki so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

MERCEDES V RENAULTA

Log — Mercedes zahodnonemške registracije s počitniško prikolico, ki ga je upravljal 66-letni Herbert Preiss iz Zvezne republike Nemčije, je vozil v nedeljo, 21. avgusta, dopoldne od Jesenic proti Kranjski gori. Zaradi prevelike hitrosti ga je v Logu zaneslo na nasprotni vozni pas v trenutku, ko je iz nasprotne strani pripeljal renault, last 27-letnega Hansa Vietena iz Zvezne republike Nemčije. Vozili sta trčili. Poškodovana je bila sopotnica v Vietenovem avtomobilu Christa Herkenrath. Pripeti varnostni pasovi so zaradi silovitega trčenja preprečili še težje poškodbe.

ZALETEL SE JE V HIŠO

Žabnica — 27-letni Zvonko Stare iz Zgornjih Bitenj je vozil v soboto, 20. avgusta, ob enajstih zvečer od Škofje Loke proti Kranju. V Žabnici ga je v ostrem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti in mokre ter gladke ceste vrglo s cestišča v hišo številka 25. Vozilo je iz stene zbilo okno z okvirjem vred. Sunek je bil tako močan, da je v hiši odrinil od stene kavč, na katerem je spal Jože Podreka, star 64 let, ki je bil pri tem lažje poškodovan. Osebni avtomobil se je zaril v steno. Huje je bil poškodovan sopotnik na zadnjem sedežu, ki ni imel varnostnega pasu, Franc Zupančič, rojen leta 1953, iz Zgornjih Bitenj. Ostali potniki so bili pripeti s pasovi.

J. Košnjek